

Nota van B&W

Portefeuille M. Divendal
Auteur P.A.M. Cameron
Telefoon 5113451
E-mail: camerop@haarlem.nl
STZ/EC Reg.nr. STZ/EC/2008/51579
Te kopiëren: a, b, c, d
B & W-vergadering van 8 april 2008

Onderwerp

kansenkaart watertoerisme Haarlem

Bestuurlijke context

Op 19 juni 2007 heeft het college besloten een extern onderzoek te laten verrichten naar de economische kansen van het watertoerisme voor Haarlem. De kansenkaart Watertoerisme Haarlem is nu klaar en geeft een totaalbeeld welke kansen er voor Haarlem op het gebied van watertoerisme er op de korte, middellange en lange termijn er liggen en welke acties er doorlopend zouden moeten plaatsvinden om Haarlem aantrekkelijker te maken voor de watertoerist. Aan de hand van marktontwikkelingen, aanbod en lopende projecten zijn de kansen voor Haarlem aan de waterkant in beeld gebracht. Op deze wijze wordt aangetoond dat watertoerisme aan de economische en toeristische wervingskracht van Haarlem een belangrijke bijdrage kan leveren. Einddoel van de kansenkaart en voorstellen is een samenhangend toeristisch waterproduct te kunnen bieden aan bezoekers en inwoners. De kansenkaart watertoerisme (bijlage b) is echter pas een eerste stap in het proces om daadwerkelijk samen met andere partners de kansen voor het watertoerisme ook daadwerkelijk te gaan benutten. Het college ziet “de Kansenkaart Watertoerisme” als een visie, waarin de beleidsintenties voor het watertoerisme in Haarlem voor de komende jaren staan aangegeven. Het college wil graag de visie van de gehele raad hierover polsen. De kansen voor het watertoerisme zullen daarom in de gemeenteraad besproken moeten worden. Op dit moment zijn er geen financiële consequenties aan deze beleidsvisie verbonden. Het college stelt daarom de raad voor om na bespreking van de Kansenkaart Watertoerisme in de raad, een Plan van Aanpak op te stellen, waarin de concrete projecten/acties genoemd zullen worden inclusief financiële gegevens en onderbouwing. De planning is erop gericht om in het najaar 2008 dit Plan van Aanpak klaar te hebben.

Raadsparaagraaf:

De kansenkaart Watertoerisme dient beschouwd te worden als een visie, waarin de beleidsintenties voor het watertoerisme in Haarlem staan aangegeven. Deze nota is kaderstellend omdat het college deze beleidsintenties met de raad wil bespreken.

B&W-besluit:

1. Het college stemt in met de beleidsintenties van “de Kansenkaart Watertoerisme Haarlem”.
2. Het college stelt de raad voor de Kansenkaart Watertoerisme in de raad te bespreken en de beleidsintenties middels een Plan van Aanpak verder uit te werken, waarin projecten nader geformuleerd worden inclusief financiële onderbouwing.
3. Het besluit heeft nu geen financiële consequenties, maar inzicht hierin volgt later via Plan van Aanpak.
4. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit; de media krijgen een persbericht.
5. Het raadsstuk wordt voorgelegd aan de gemeenteraad, nadat de commissie Ontwikkeling hierover een advies heeft uitgebracht

BIJLAGE A

Raadsstuk	(in te vullen door griffie)
B&W datum	(in te vullen door griffie)
Sector/afdeling	(in te vullen door auteur)
Registratienummer	(in te vullen door auteur)

Onderwerp: kansenkaart watertoerisme Haarlem

1 **Inhoud van het voorstel**

Het rapport “Kansenkaart Watertoerisme Haarlem”, toont aan dat er in Haarlem nog vele kansen liggen op het gebied van het watertoerisme. Aan de hand van marktontwikkelingen, aanbod en lopende projecten zijn de kansen voor Haarlem aan de waterkant in beeld gebracht. Voorzieningen voor het watertoerisme worden niet los bekeken, maar in samenhang gebracht met andere projecten aan de waterkant. Hierdoor wordt er tevens een belangrijke kwaliteitsslag gemaakt. Dit komt ten goede aan de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de openbare ruimte aan de waterkant.

Doelstelling

Doelstelling is een optimaal gebruik van kansen, ruimte en voorzieningen voor watertoerisme om het toeristisch gebruik van Haarlem te bevorderen en de ruimtelijke kwaliteit te versterken. Het einddoel van de kansenkaart en de voorstellen is een samenhangend toeristisch waterproduct te kunnen bieden aan bezoekers en inwoners.

Bestaande situatie, economische impact watertoerisme

De bestaande situatie geeft aan dat Haarlem een breed aanbod heeft aan watersportvoorzieningen. Er is geen plek waar alle watersportgebonden functies zijn samengebracht, alle voorzieningen zijn over de stad verspreid. Daarom wordt Haarlem niet beleefd als een actieve watertoeristische stad. Tot nu toe zijn voorzieningen voor het watertoerisme nauwelijks in samenhang bekeken met andere lopende projecten in de stad. De economische impact op dit moment is behoorlijk en bedraagt tenminste 2,5 miljoen euro. Dan gaat het om ca. 600 vaste ligplaatsen in de jachthavens, die 1,8 miljoen per jaar besteden in de stad, ca. 660 charterschepen die € 660.000 besteden en 1200 overnachtingen (7300 doorvaarten) van passanten (inschatting) die € 93.000 aan bestedingen in de stad opleveren. De losse 1000 ligplaatsen die verspreid over de stad liggen, zijn hierin nog niet meegenomen. Het rapport geeft aan dat de economische impact onder druk staat, doordat jachthavens in Haarlem dreigen te verdwijnen, terwijl er vooralsnog geen alternatieven voor handen zijn.

Het rapport heeft als ondertitel van “doorvaartroute naar aantrekkelijke verblijfplaats”. Dit betekent dat veel schepen Haarlem passeren als doorvaartroute (Staande mast) en niet in Haarlem verblijven. Door Haarlem aantrekkelijker te maken aan de waterkant (o.a. voorzieningen, service, meer plekken om af te meren) kunnen de passanten verleid worden om langer in Haarlem te verblijven, en dus meer geld te besteden. Dit komt ten goede aan de economie.

Hoe kan Haarlem passanten verleiden langer te blijven?

De kansenkaart watertoerisme geeft samengevat de volgende doelen aan: meer watertoeristen, goede voorzieningen, meer havencapaciteit, richten op

verschillende doelgroepen, varende schepen, kwaliteit, een beleefbare waterkant en oneigenlijk gebruik van de waterkant terugdringen.

Deze doelen worden vertaald in functies, die grotendeels ruimtelijk worden vertaald op de kansenkaart Watertoerisme, die als bijlage bij het rapport in groot formaat is toegevoegd.

Op blz. 20 van het rapport worden vervolgens de kansen vertaald in concrete acties, over de korte termijn, middellange termijn en lange termijn.

De acties op de korte termijn, betreffen vooral meer nautische voorzieningen, zoals water, elektra, maar ook een uitbreiding van passantenplaatsen die op korte termijn te realiseren zijn, zoals de Molenplas, of een kleine afmeerlocatie aan het Jaagpad. Overigens zijn wij al daar waar mogelijk is, begonnen met de uitvoering van acties op de korte termijn. We hebben immers in het verleden niet stil gezeten om een bijdrage te leveren aan het watertoerisme, alleen vaak niet in relatie met andere projecten (de nota Waterrecreatie 1996). Nu doet zich de komende jaren de toevalligheid voor dat er vele projecten aan het Spaarne uitgevoerd gaan worden (bijv. Scheepmakerskwartier, Schoterbrug, parkeergarage Nieuwe Gracht, reconstructie Spaarndamseweg). Ook nemen we sinds kort al deel aan de marketingcampagne Amsterdam Cruiseport voor riviercruises. Dit is een enorme groeimarkt, vandaar dat we dergelijke schepen ook naar Haarlem hopen te halen.

Projecten die op de middellange termijn en langere termijn genoemd staan, zijn veelal projecten die in relatie staan met lopende projecten. Het bekendste project op nautisch gebied, is het woningbouwproject aan het Scheepmakerskwartier, waar u onlangs het Masterplan van heeft vastgesteld. In dit plan is een echte stadshaven en uitbreiding capaciteit voor pleziervaart voorzien. Dit is niet alleen een belangrijke kans voor het watertoerisme, maar deze haven zal een belangrijke uitstraling hebben op de ruimtelijke kwaliteit en de belevingswaarde van de binnenstad.

Ook de directe omgeving (Nieuwe Gracht) en zuidkant Waarderpolder (lichtfabriek, vergrote binnenstad) bieden kansen om de havencapaciteit te vergroten.

Ondernemingsklimaat

Dat het watertoerisme kansen biedt voor ondernemers, blijkt al uit de vele aanvragen die wij binnenkrijgen voor botenverhuur, horecaboten en ook jachthavens. Op dit moment houden we even pas op de plaats, omdat de ruimte aan de oevers schaars is. Initiatieven of aanvragen die er al langer liggen zullen wij toejuichen en bekijken of we voorlopig een tijdelijke vergunning kunnen verstrekken. Na vaststelling van het Plan van Aanpak, zullen wij in de nota Aanwijzing Oevers het beleid verankeren. Daarna zullen wij uit de ondernemersinitiatieven die er nog meer liggen, op verantwoorde wijze kunnen kiezen, aan welke initiatieven wij gehoor kunnen geven.

Behoud van tenminste de huidige jachthavencapaciteit

Het rapport geeft aan dat het in ieder geval in economisch opzicht van groot belang is om de huidige jachthavencapaciteit tenminste te behouden.

Door andere projecten in de stad (bijv. Schoterbrug) staat het behoud van jachthavencapaciteit onder druk. Het rapport geeft op dit gebied binnen de Haarlemse gemeentegrenzen nog mogelijk de Schouwbroekerplas en Schoterroog aan als uitbreiding van de ligplaatscapaciteit.

Uiteraard zullen deze kansen afgewogen worden tegen andere bestemmingen.

In het Structuurplan staat bijvoorbeeld voor de Schouwbroekerplas woningbouw op het water aangegeven. Tegen die tijd dat wij hierover gaan besluiten, zullen we inderdaad de diverse mogelijk bestemmingen goed tegen elkaar af wegen.

Hoe nu verder?

Wij beschouwen de kanskaart Watertoerisme als een belangrijke visie voor de stad. Wij stellen voor om na discussie van deze Kanskaart in uw raad, een Plan van Aanpak op te stellen, met daarin een nadere uitwerking van projecten en voorstellen, inclusief financiële onderbouwing. Intussen zitten wij niet stil. Kortlopende acties, die reeds in gang gezet zijn, kunnen gewoon doorgang vinden. In de nota Aanwijzing Oevers, die aan herziening toe is, zal het gebruik van de oevers geregeld worden. Dit gebruik wordt uiteraard afgestemd op de beleidsintenties uit de Kanskaart Watertoerisme en kunnen concreter ingevuld worden na het vaststellen van het Plan van Aanpak. Intussen proberen wij nieuwe bestemmingplannen zoveel mogelijk al af te stemmen om de mogelijkheden van de kansen voor het watertoerisme verder te kunnen benutten. Bij nieuwe bestemmingsplannen kan dan meteen rekening gehouden worden met de diverse bestemmingen in het kader van het watertoerisme.

2 Aanleiding + fase van besluitvorming

- De Kanskaart watertoerisme is kaderstellend. Het college wil graag de Kanskaart Watertoerisme Haarlem met de raad bespreken.
- Verantwoording / status van het stuk.

De Kanskaart Watertoerisme is een visie, die aangeeft dat er belangrijke kansen voor Haarlem liggen op het gebied van het watertoerisme. De kanskaart Watertoerisme wordt na het vaststellen van het Plan van Aanpak, mede de basis voor de nota Aanwijzing oevers, waarmee de uitgifte van de oevers voor divers gebruik geregeld wordt.

3 Samenvatting is leeswijzer t.b.v. commissie en/of raad

- Beoogd resultaat
Na discussie in de raad, zal de raad goedkeuring moeten geven aan het opstellen van een plan van Aanpak waardoor de Kanskaart Watertoerisme verder uitgewerkt kan worden (nader uitwerken van projecten en voorstellen, inclusief financiële onderbouwing), waarbij de inzet is om de kansen voor het Watertoerisme in afweging met andere functies in de stad, zo goed mogelijk te benutten.
- Voor- en nadelen en eventuele risico's
De voordelen van het benutten van de kansen voor het Watertoerisme is de bijdrage aan de economie, de toeristische wervingskracht en het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit. Op dit moment zijn er geen nadelen voorzien. Afhankelijk van de verschillende voorstellen zullen de nodige gevolgen/risico's bij de uitwerking in beeld gebracht gaan worden. Een belangrijk aspect voor het Spaarne is de veiligheid op het water, omdat er naast pleziervaart, ook beroepsvaart op het Spaarne plaatsvindt. Hier hebben we reeds ervaringen opgebouwd met diverse gebruikers van het Spaarne, zoals de HJC en de Koninklijke roei-en zeilvereniging Het Spaarne, waarmee we helaas in rechtszaken zijn/waren beland. Zo zal er in ieder geval nader nautisch onderzoek moeten plaatsvinden bij de ingang van de industriehaven, als wij invulling willen geven aan de kans om het

EBH-complex/Lichtfabriek over het water toegankelijk te laten zijn, via afmeerplekken. Dit zou op meerdere plekken aan het Spaarne het geval kunnen zijn. Ook de veiligheid aan de walkant als gevolg van nieuwe functies aan het water (bijv horecaschip, cruiseschip, terras, uitgang parkeergarage Nieuwe Gracht) zal goed onderzocht moeten worden.

- Eventueel te maken keuzes en gevolgen

Als het Plan van Aanpak klaar is, is er concreet zicht op de nadere uitwerking van projecten en voorstellen en de financiële gevolgen. De keuze is aan de raad of de raad door wil gaan met het benutten van de kansen voor het watertoerisme, ofdat de raad bij voorbaat zegt dat wij hier geen energie in moeten stoppen.

- Wijze van aanpak bij kaderstellende stukken: vermelden van de oplossingsrichting; keuzes / varianten voorleggen; variant die voorkeur van het college heeft met redenen omkleed vermelden.

Wij vinden de Kanskaart Watertoerisme Haarlem een belangrijke samenhangende visie voor Haarlem, om samen met partners onze handen ineen te slaan om zoveel mogelijk de aangegeven kansen te kunnen benutten, uiteraard waar nodig in afweging met andere functies in de stad. Het ligt voor de hand dat inzetten van menskracht, middelen en medewerking in grote mate het succes bepaalt om de kansen voor het Watertoerisme daadwerkelijk te kunnen benutten. Dit alles zullen wij in het Plan van Aanpak aangeven.

4 Financiële paragraaf

- Op dit moment zijn er geen financiële consequenties verbonden aan de besluitvorming. In het Plan van Aanpak zal inzicht gegeven worden in de mogelijke financiële consequenties. Bekeken kan worden in hoe verre bestaande financiële middelen (bijv OPH, programma toerisme) ingezet kunnen worden, danwel dat er meegelift kan worden met bestaande projecten, die reeds een eigen financiële dekking hebben. Reeds nu al is aan te geven dat wil Haarlem de kansen op het gebied van Watertoerisme goed benutten, er ook nieuwe middelen aangewend zullen moeten worden. Zo hebben de nautische voorzieningen in het Scheepmakerskwartier nog geen financiële dekking en zal er bij diverse nieuwe projecten nieuw geld aangewend moeten worden. Er zullen ook partners gezocht worden die in de financiering kunnen bijdragen (zoals de provincie Noord-Holland of Stichting Recreatietoervaart Nederland, die beiden het watertoerisme een warm hart toedragen.) Zo geeft de nieuwe provinciale Agenda Recreatie en Toerisme (2008-2011) en het provinciale programma “Water als Economische Drager” vele aanknopingspunten voor het watertoerisme en mogelijk subsidies vanuit de provincie.

5 Participatie / communicatie

- Status / manier / moment / wie participeren (met derden spreken)
In een vroeg stadium hebben wij de Kanskaart Watertoerisme Haarlem al met enkele partners in de stad besproken om te polsen hoe zij tegenover het bevorderen van het watertoerisme staan. Het gaat dan om de Belangenvereniging Waterrecreatie Haarlem, de Centrummanagementgroep en de Kamer van Koophandel. Bij deze 3 partijen zijn de hoofdlijnen van het rapport positief ontvangen en zijn zij benieuwd naar de verdere

voortgang. Uiteraard zullen de voorstellen integraal afgewogen moeten worden met andere functies in de stad (bijv rekening houden belangen Waarderpolder, afstemming met parkeergarage Nieuwe Gracht). Er is enthousiast meegedacht. Zo zijn de specifieke nautische voorzieningen (toiletten, douches, water elektra, ook oplaadpunten op diverse plekken in de stad, want elektrisch varen is in opkomst) als erg belangrijk genoemd en mag een hotel aan de walkant niet ontbreken. Voor de volledigheid hebben we de opmerkingen van deze 3 organisatorisch in de bijlage toegevoegd. De komende tijd, nadat we groen licht van u hebben ontvangen om verder te gaan met het plan van Aanpak, zullen we ook andere instanties/organisaties/buurgemeenten benaderen om kennis te nemen, dan wel te participeren in de uitwerking van de kanskaart watertoerisme. Het rapport geeft terecht aan dat we pas aan het begin staan van het proces, en dat we partners moeten zoeken, die meehelpen om de kansen voor het watertoerisme ook daadwerkelijk te kunnen benutten.

6 Planning

- Acties en tijd (t.b.v. termijnagenda van de commissie/raad)
8 april 2008 collegebesluit, 24 april advies in commissie Ontwikkeling en 22 mei behandeling in de Gemeenteraad.
Opstellen Plan van Aanpak periode juni t/m september 2008.
Vaststellen Plan van Aanpak: najaar 2008.

Wij stellen de raad voor:

1. de “kanskaart Watertoerisme Haarlem” te bespreken.
2. de beleidsintenties middels een Plan van Aanpak verder uit te werken, waarin projecten nader geformuleerd worden inclusief financiële onderbouwing.

De secretaris

De burgemeester

Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. een Plan van Aanpak voor het Watertoerisme door het college op te stellen, waarin de projecten nader uitgewerkt worden, inclusief financiële onderbouwing.

Gedaan in de vergadering van (in te vullen door de griffie)

De griffier

De voorzitter

Kansenkaart Watertoerisme Haarlem

'Van doorvaartroute naar aantrekkelijke verblijfsplaats'

28 maart 2008

Projectbureau Vrolijks, Breda
www.vrolijks.nl

Inhoud

Opgave	3
Bouwstenen	
Bestaande voorzieningen	4
medegebruik	5
Nautische positie	6
Economische impact	7
Lokaal beleid Haarlem	8
Structuurplan Haarlem	9
Kaart ontwikkelingen	10
Visie en doelstellingen	11
Doelen	
Van doorvaart naar verblijf	12
Compleet pakket voorzieningen	13
Vergroting capaciteit havens	14
Meer doelgroepen	15
Genieten aan de waterkant	16
Varende schepen	17
Kwaliteit van de haven	18
Kansenkaart	19
Fasering	20
Aanpak	21
Achtergrond	
Maten en capaciteiten	22
Provinciaal Programma WED	23
Criteria Blauwe Vlag jachthavens	24

Situatie

Haarlem is als stad rijk aan voorzieningen voor de watersport. Diverse jachthavens, een groot aantal solitaire ligplaatsen in de stad en diverse servicebedrijven maken Haarlem een redelijk compleet watersportproduct.

Toch wordt dit niet als zodanig beleefd. De samenhang ontbreekt, waardoor de beleving van Haarlem niet gekoppeld is aan de beleving van een actieve watertoeristische stad. Hierdoor wordt bij planvorming aan het water niet altijd voldoende rekening gehouden met de kansen die watertoerisme brengt. Bovendien worden plannen vaak voor een beperkt gebied uitgewerkt en ontbreekt het groter kader van Haarlem. In eerdere beleidsnota's werd recreatie en toerisme, en in het bijzonder watertoerisme, erkend als speerpunt. Nooit eerder is echter op de schaal van Haarlem naar de ontwikkelingen gekeken.

Om die reden is deze Kansenskaart watertoerisme uitgewerkt. Hier komen bestaande en nieuwe ideeën samen en worden voorstellen gedaan voor verbetering van het bestaand aanbod.

De insteek daarbij is niet alleen het accommoderen van de watertoerist. Haarlem heeft een belangrijke kansenskaart met de rivier 't Spaarne die de stad doorkruist, in combinatie met een deels rondgaand grachtenstelsel. Het aantal ontwikkelingen dat zich in de komende jaren zal afspelen in de directe nabijheid van de rivier is aanzienlijk. Deze ontwikkelingen kunnen hun ruimtelijke kwaliteit ontlenen aan de ontwikkelingen op het water. Op die manier worden de kansen voor watertoerisme ingezet in een breder perspectief.

Doelstelling

De doelstelling van deze kansenskaart is het in beeld brengen van mogelijkheden voor verbetering van het watertoerisme, en het doen van voorstellen voor het optimaal benutten van de kansen die zich voordoen. Daarbij worden verschillende fases onderscheiden (korte termijn, middellange termijn, lange termijn) en verschillende werkwijzes (toestaan, doen, beleidsmatig verankeren). Einddoel van kansenskaart en voorstellen is een samenhangend toeristisch waterproduct te kunnen bieden aan bezoekers en inwoners.

Werkwijze

Ten behoeve van de kansenskaart is met de betrokken diensten van de gemeente een varend werkbezoek gebracht aan Haarlem. Daarbij zijn plekken bekeken en behoeftes verkend. De voorzieningen zijn op kaart gezet. Vervolgens zijn economische impact, nautische positie en relevant beleid bekeken. Ook zijn de ontwikkelingen aan de waterkant in beeld gebracht.

In een visie worden de doelen voor de Kansenskaart watertoerisme verder uitgewerkt en met elkaar in verband gebracht. Dit resulteert in een reeks aan voorstellen per onderwerp, die zijn gekoppeld aan een subdoelstelling. De plannen en voorstellen zijn waar van toepassing op kaart samengebracht. Daarbij is gekeken naar fasering en organisatiestructuur.

Vervolgens zijn enkele relevante factsheets uitgewerkt die achtergrond informatie geven die bij uitvoering nuttig kunnen zijn.

Afbakening

De Kansenskaart kiest voor een toeristische insteek voor het gebruik van het water. Daarbij wordt wel rekening gehouden met vaste ligplaatsen voor sloepen en jachten. Andere vormen van watergebruik, zoals vissen, kano's en roeien zijn zeer belangrijk voor de stad en het water, maar hebben hun eigen ontwikkelingen. Deze zijn grotendeels buiten beschouwing gelaten. De beleving van de waterkant daarentegen, door bewoners en bezoekers, wordt wel meegenomen in de voorstellen.

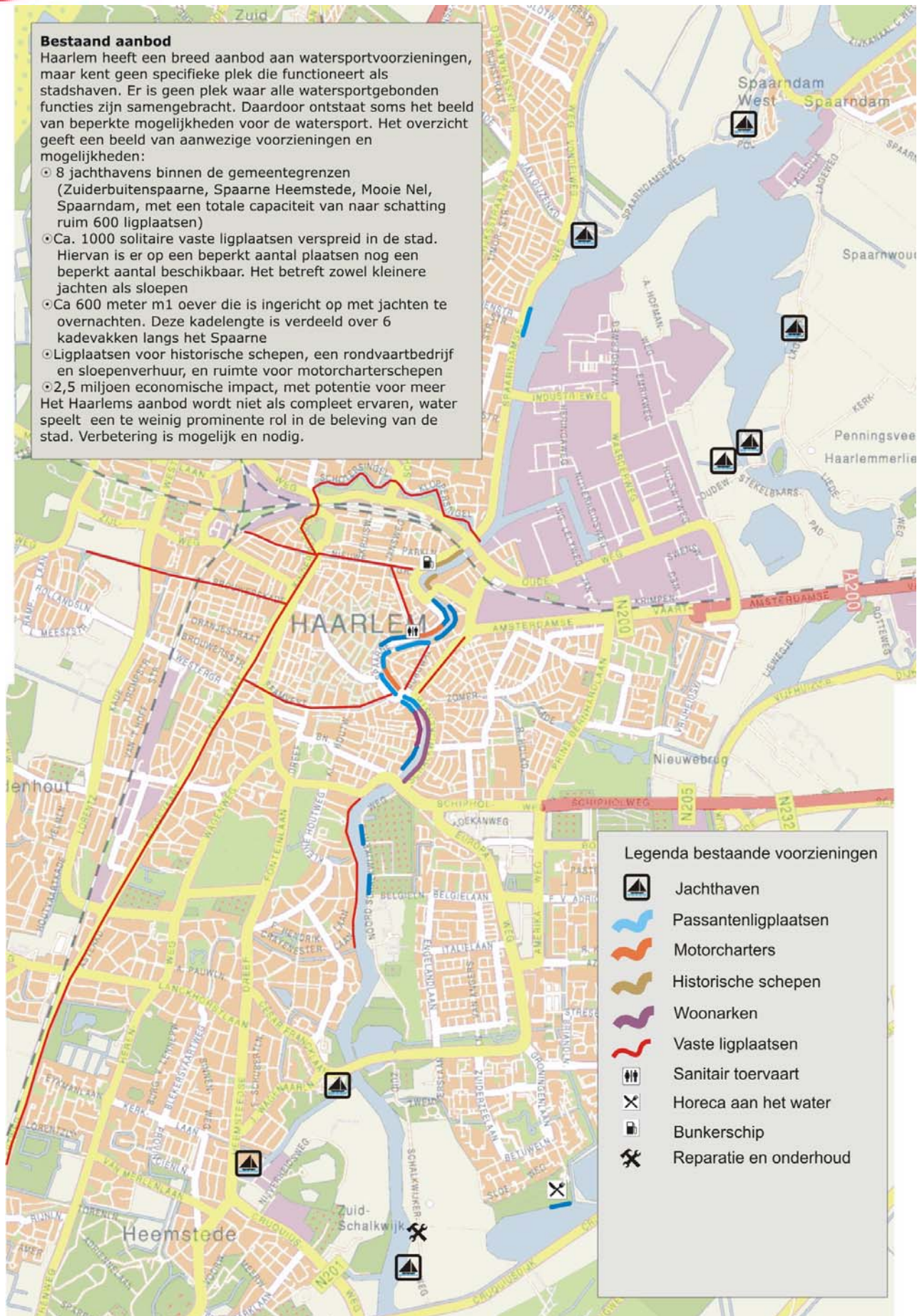
Bouwstenen

Bestaande voorzieningen

Bestaand aanbod

Haarlem heeft een breed aanbod aan watersportvoorzieningen, maar kent geen specifieke plek die functioneert als stadshaven. Er is geen plek waar alle watersportgebonden functies zijn samengebracht. Daardoor ontstaat soms het beeld van beperkte mogelijkheden voor de watersport. Het overzicht geeft een beeld van aanwezige voorzieningen en mogelijkheden:

- 8 jachthavens binnen de gemeentegrenzen (Zuiderbuitenspaarne, Spaarne Heemstede, Mooie Nel, Spaarndam, met een totale capaciteit van naar schatting ruim 600 ligplaatsen)
 - Ca. 1000 solitaire vaste ligplaatsen verspreid in de stad. Hiervan is er op een beperkt aantal plaatsen nog een beperkt aantal beschikbaar. Het betreft zowel kleinere jachten als sloepen
 - Ca 600 meter m1 oever die is ingericht op met jachten te overnachten. Deze kadeflengte is verdeeld over 6 kadevakken langs het Spaarne
 - Ligplaatsen voor historische schepen, een rondvaartbedrijf en sloepenverhuur, en ruimte voor motorcharterschepen
 - 2,5 miljoen economische impact, met potentie voor meer
- Het Haarlems aanbod wordt niet als compleet ervaren, water speelt een te weinig prominente rol in de beleving van de stad. Verbetering is mogelijk en nodig.

Bouwsteen medegebruik

Medegebruik

Naast toeristen zijn er verschillende andere gebruikers van het oppervlaktewater in Haarlem. In deze bouwsteen zijn de belangen van deze groepen kort in beeld gebracht, voor zover zij de ontwikkeling van watertoerisme in Haarlem raken.

Recreatie

Haarlem kent 8 jachthavens (deels watersportverenigingen), 3 kanoverenigingen, roei-verenigingen, hengelsporters, 6 waterscoutingclubs en diverse andere recreatieve gebruikers van het water. Deze verenigingen en hun activiteiten zijn bijzonder belangrijk voor de Haarlemmers zelf. Ten behoeve van deze gebruikers zijn er routes uitgezet, steigers gerealiseerd, overdraagplaatsen gemaakt en vistekken vrijgemaakt.

Bij het benutten van kansen voor watertoerisme moet het uitgangspunt zijn dat de bestaande voorzieningen voor recreatief gebruik van het water tenminste op hetzelfde niveau blijven, en zo mogelijk verbeteren. Medegebruik van voorzieningen door verschillende doelgroepen ligt daarbij voor de hand.

Jachthavenlocaties

Haarlem telt circa 600 ligplaatsen in havens en nog eens 1000 solitaire vaste ligplaatsen, verspreid door de stad. Door stadsontwikkeling op diverse locaties zijn er inmiddels diverse jachthavenlocaties verdwenen. De Drijver is al opgeheven, de ligplaatsen zijn verdeeld over de Wetterwille en Renautic. De locatie van Wetterwille zal in de toekomst verdwijnen, mogelijk komt hiervoor Jachthaven Schoteroog in beeld, hoewel de ontwikkeling daar allerminst zeker is. Ook aan de zuidzijde van Haarlem staat een jachthavenlocatie (jachtwerf Opzeeland) onder druk voor herontwikkeling van de locatie.

Door deze ontwikkelingen dreigt capaciteit verloren te gaan, zonder voldoende alternatieve locaties. Voor watertoerisme is dit ongewenst.

Bij het benutten van kansen voor watertoerisme moet het streven zijn de totale Haarlemse capaciteit minimaal gelijk te houden, en zo mogelijk te vergroten. Locaties die wegens stadsontwikkeling moeten verdwijnen zouden elders gecompenseerd moeten worden.

Beroepsvaart

Het Spaarne in Haarlem wordt ook actief gebruikt door de beroepsvaart. Niet alleen zijn er verschillende bedrijven die het water gebruiken als aan- en afvoerroute, ook de doorvaart door Haarlem is van betekenis binnen het natte transportnetwerk. De bochten in met name het Binnenspaarne vormen een beperking voor de omvang van de schepen. Daarnaast vraagt deze specifieke omstandigheid om voldoende ruimte om te wachten, de bocht te nemen en te manoeuvreren.

Bij het benutten van kansen voor watertoerisme moet rekening gehouden worden met veiligheid en bruikbaarheid van het Spaarne voor de beroepsvaart. Gevolg hiervan is dat op aangewezen plekken kades en vaarweg vrij moeten blijven van obstakels en dat op diverse plaatsen wachtplaatsen voor de beroepsvaart intact moeten blijven.

Waterbewoners

In Haarlem wordt er op diverse plaatsen op het water gewoond in woonarken en op voormalige beroepsschepen. Deze bewoners kiezen bewust voor een woonomgeving in het water. De privacy van bewoners op het water moet gewaarborgd blijven.

Vrachtvaart en bedrijven aan het water

Haarlem is een doorvaartroute voor beroepsvaart. Niet alleen voor de bevoorrading en afvoer van verschillende Haarlemse bedrijven, maar ook als onderdeel van een totaal transportnetwerk over water.

De doorvaarttijden voor beroepsvaart mogen niet negatief beïnvloed worden vanuit de kansen voor watertoerisme. Bovendien moet het voorzieningenniveau voor de beroepsvaart op het huidige niveau gehandhaafd blijven. Bedrijven die gebruik maken van water voor aanvoer en afvoer moeten dit kunnen blijven doen.

Aanwonenden

De bewoners aan de rivier kiezen voor een woning met uitzicht over water. Met hun belangen moet bij het invullen van kansen voor watertoerisme rekening gehouden worden.

Wegverkeer

Het Spaarne wordt op 8 plaatsen gekruist door een brug, grotendeels ook in gebruik bij auto's. Stimulering van watertoerisme mag geen onevenredig effect hebben op de doorstroming van het wegverkeer door intensivering van de brugbediening.

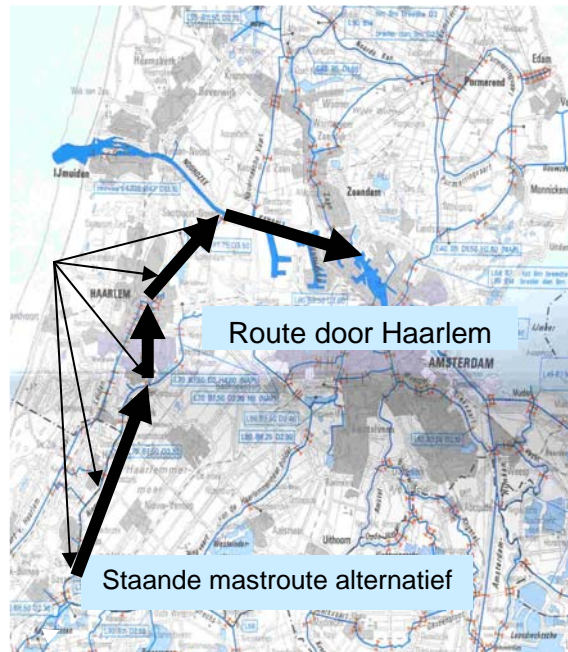
Bouwstenen

Kansenkaart watertoerisme Haarlem

Bouwsteen Nautische positie

Halteplaats Staande Mastroute

Haarlem is gelegen aan de Staande Mastroute. Deze route, van Vlissingen naar Delfzijl via het binnenwater, biedt de mogelijkheid voor schepen met Staande mast het land diagonaal te kruisen. De route is sterk gericht op doorvaart, niet zozeer op verblijf. Dit komt met name door de beperkte doorvaartmogelijkheden (alleen 's nachts) in Amsterdam, en de daarop afgestemde bediening van bruggen in Amstelveen, Gouda en Dordrecht. Mede om die reden is de alternatieve route, die loopt langs Haarlem, een interessante optie. Deze wordt nog te beperkt gebruikt.

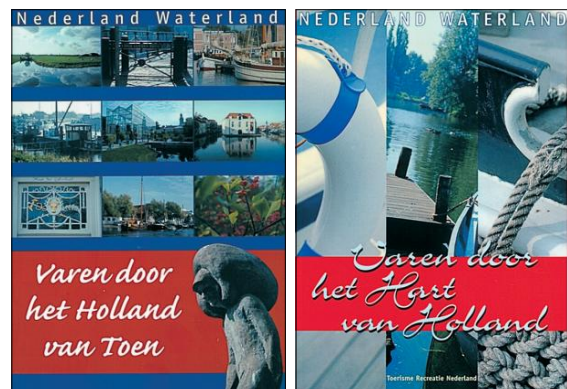
Onderdeel netwerk van waterwegen

De provincies Zuid-Holland en Noord-Holland samen tellen ruim 60.000 ligplaatsen. Haarlem hoort functioneel meer bij de Zuid-Hollandse wateren, door de ligging ten zuiden van het Noordzeekanaal. Dit gebied, inclusief Amsterdam, is een gevarieerd en aantrekkelijk vaargebied, met steden en dorpen, plassen, vaarten, kanalen en rivieren. Haarlem vormt een aantrekkelijke halteplaats in dit netwerk.

Rondje Hollandse steden

Haarlem vormt samen met Leiden, Gouda, Delft, Schiedam en Dordrecht een circuit van historische steden aan de waterkant. Samen hebben deze steden in het samenwerkingsverband 'Geheim van Holland' de historie en samenhang toeristisch op de kaart gezet. De route en het boekje 'Varen door het Holland van Toen' was daarvan een resultaat. De steden gezamenlijk hebben een enorme weravingskracht voor toervaarders, zeker in combinatie met het aantrekkelijke vaarwater in de omgeving.

Ligplaatsen

- Landelijk bedragen de gemiddelde bestedingen per ligplaats bedragen ca € 3000 per jaar. Haarlem kent over het algemeen kleinere boten, waardoor de bestedingen wat lager zullen zijn. Hiervoor ontbreken gegevens.
- Een groot gedeelte van de bestedingen zijn gerelateerd aan de boot, niet aan het gebruik (liggeld, reparatie, onderhoud, verzekering, verbetering)
- Deze bestedingen komen vaak terecht in de regio waar men een ligplaats heeft
- Het aanbieden van ligplaatsen genereert daarmee een aanzienlijke economische besteding.

Passanten / toervaart

- Recreatietoervaart staat voor mensen die met hun boot op vakantie zijn en aan boord overnachten. Toervaarders

besteden gemiddeld € 77,50 per boot per nacht (2002). De verdeling is als volgt: Het overgrote deel van de bestedingen komt dus terecht bij de plaatselijke middenstand. De bestedingen gerelateerd aan schip en vaart zijn relatief gering. Het aantal overnachtingen in Haarlem wordt geschat op 1200 (schepen). Daar staat tegenover dat bij een betere benutting van de bestaande capaciteit deze bestedingen aanzienlijk toe kunnen nemen. Door een groter deel van de toch al passerende schepen in Haarlem te houden kan met dezelfde capaciteit en voorzieningen een beter resultaat behaald worden.

Chartervaart

- Chartervaart staat voor kleinere schepen die met groepen varen. Veelal gaat het om schepen met 20 tot 40 passagiers aan boord. Zij zeilen of motoren door een toeristische regio en leggen aan voor overnachting. De gemiddelde besteding per charterschip bedraagt € 1000,- per boot per nacht. Haarlem is in 2006 goed voor 660 overnachtingen, met een besteding van € 600.000,- per jaar.

Economische impact:

Deelsector	Besteding per eenheid	Aantal eenheden	Besteding per jaar
Ligplaatsen jachthaven	3000	600	1.800.000
Ligplaatsen verspreid in de stad	?	1000	Onbekend
Passanten-overnachting	77,50	1200	93.000
Charterschepen	1000	660	660.000
Totaal			2.553.000

Economische impact onder druk

De economische impact van de watersport in Haarlem staat onder druk. Door het wegvallen van een aantal havenlocaties met vaste ligplaatsen en het uitblijven van nieuwe locaties loopt het aantal ligplaatsen terug, en daarmee de bestedingen in de stad.

Beleid

Spaarneplan

Het Spaarneplan dateert uit 1995 en is gelijktijdig een structuurvisie en een beeldkwaliteitsplan voor het Spaarne en haar oevers. Voor het eerst werd destijds deze 'grootste aaneengesloten openbare ruimte' als geheel benaderd. In een algemeen deel zijn de uitgangspunten geformuleerd voor het gehele Spaarne, waarin met name aandacht was voor terugdringen van het verkeer, bereikbaarheid en beleefbaarheid van 't Spaarne. In deelplannen is een uitwerking gegeven van functies, beeldkwaliteit en vorm voor de gehele oevers. Het Spaarneplan wordt gebruikt als toetsend kader en is in die zin nog steeds actueel.

Structuurplan Haarlem 2020

In het Structuurplan Haarlem wordt ingezet op vergroting van het binnenstadsdomein, waarbij behoud van recreatieve voorzieningen in de wijken wordt gecombineerd met uitbreiden van de meer stedelijke recreatieve functies. Ingezet wordt op het beter benutten van het Spaarne en zijn oevers en het versterken van recreatieve routes in de stad en naar de omgeving. De recreatieve mogelijkheden worden met name gekoppeld aan groene en blauwe netwerken.

Nota Waterrecreatie (1996)

In de recreatienota Haarlem is watertoerisme / recreatie al benoemd als speerpunt van beleid. De Waterrecreatienota gaat uit van kwalitatieve en kwantitatieve groei van watertoerisme. Hierdoor zijn passantensteigers ontwikkeld, kanoroutes uitgezet en her en der zijn kleine steigers en aanlegplaatsen gerealiseerd. Ondernemersinitiatieven werden in de nota gestimuleerd.

Nota aanwijzing oevers

Deze beheernota wordt in 2008 aangepast. De voorstellen uit de Kansenkaart watertoerisme zouden integraal overgenomen en afgestemd moeten worden met deze beheernota.

Projecten

Scheepmakerskwartier

In december 2007 wordt het concept Masterplan gepresenteerd voor het Scheepmakerskwartier. In de herinrichting van dit gebied is naast woningbouw ook uitbreiding van de watertoeristische mogelijkheden opgenomen. Een kade met aanlegplaatsen voor 10 tot 15 schepen wordt gecombineerd met een nieuwe haven, geschikt voor 18 schepen tot maximaal 9 meter lengte.

Spaarndamseweg

Voor het gebied wordt een ontwikkelingsvisie gemaakt. Deze is bij het verschijnen van de kansenkaart nog niet gereed. Afstemming in de uitvoering is noodzakelijk.

Schouwbroekersplas

De Schouwbroekersplas (plaatselijk veelal bekend als de 'Put van Vink' is een mogelijke ontwikkellocatie met een directe verbinding naar 't Spaarne. Op dit moment worden er plannen gemaakt voor herontwikkeling van deze waterplas met sterk vervuilde bodem. Daarbij wordt ook waterrecreatie, bijvoorbeeld in de vorm van een jachthaven, overwogen.

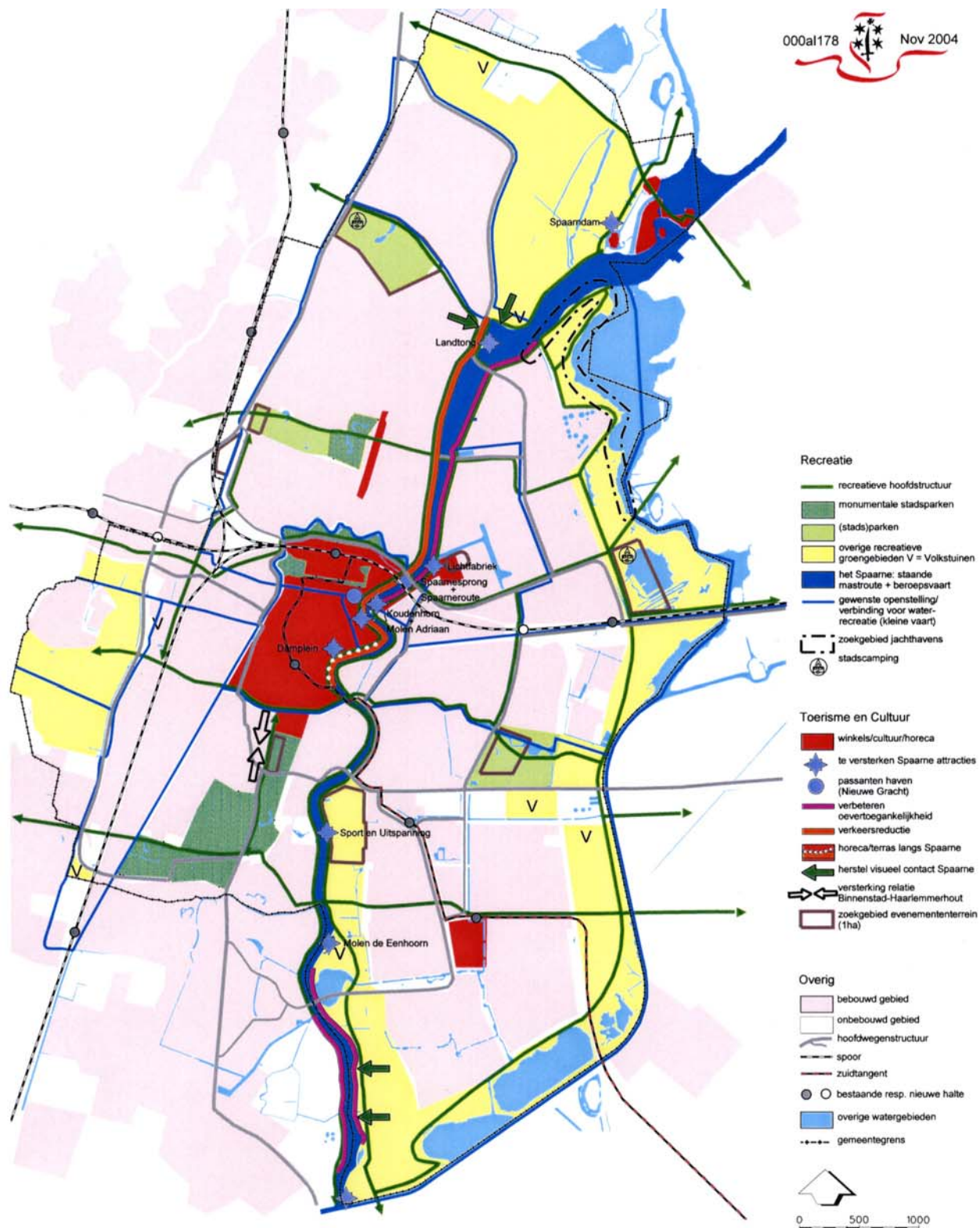
Jachthaven Schoterroog

Nabij het Noorderspaarne, in het gebied Schoterroog, bestaan plannen voor een omvangrijke jachthaven. Het gebied, in beheer van het recreatieschap, wordt in de toekomst beter bereikbaar via een brug over 't Spaarne en daarmee interessant voor ontwikkeling. Realisatie van de jachthaven is onzeker, de beslissing ligt voornamelijk bij het recreatieschap.

Schoterbrug

Een nieuwe verbinding over het Spaarne vormt straks de Schoterbrug. Hierdoor wordt het gebied Schoterroog beter bereikbaar en aangehaakt aan de stad. De aanlanding van de brug wordt gecombineerd met een woningbouwproject. Hiervoor zullen twee jachthavens wijken. De ligplaatsen zijn voornamelijk niet elders voorhanden.

Bouwsteen structuurplan Haarlem

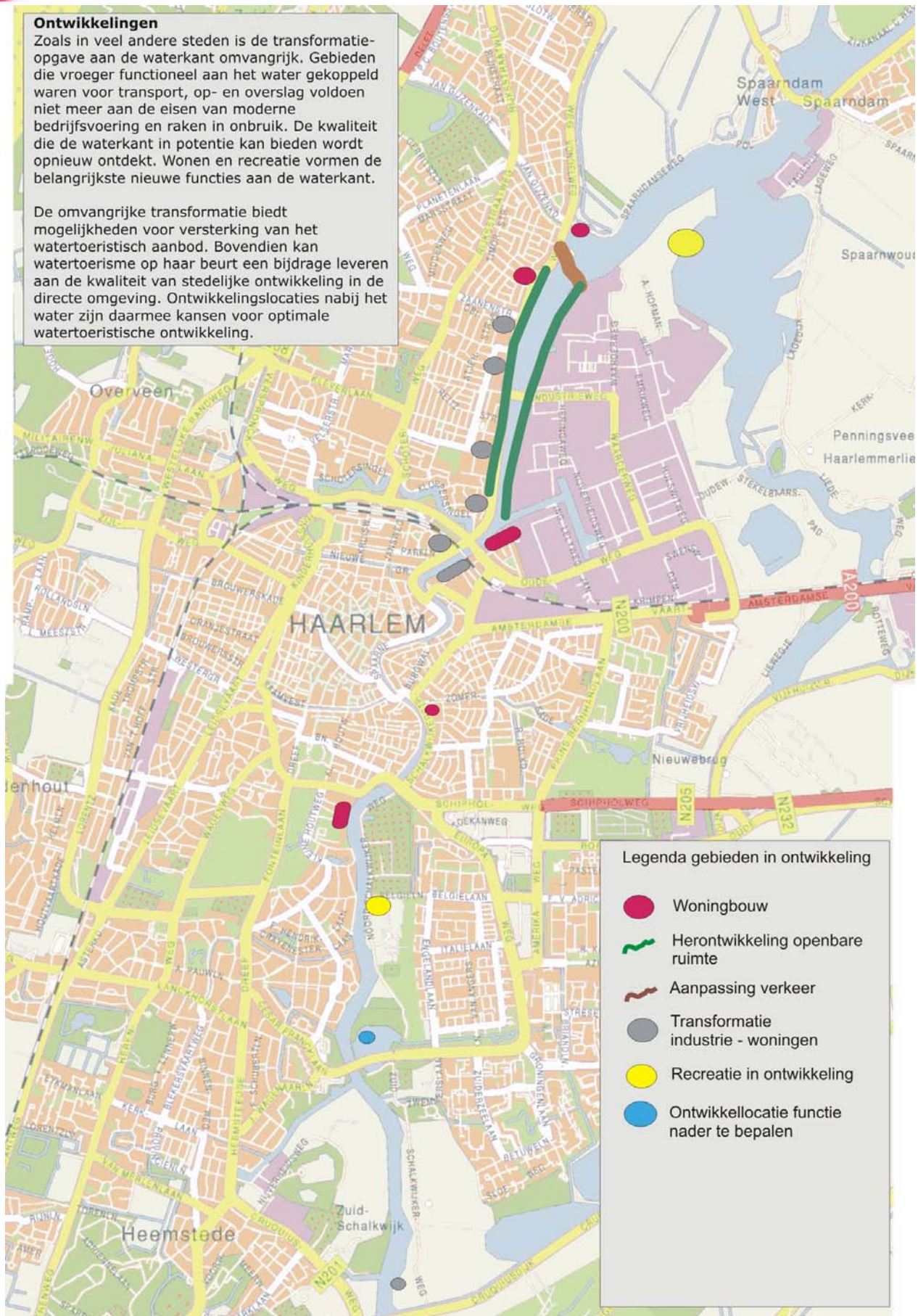

2.3 Recreatie Toerisme en Cultuur

Ontwikkelingen

Zoals in veel andere steden is de transformatie-opgave aan de waterkant omvangrijk. Gebieden die vroeger functioneel aan het water gekoppeld waren voor transport, op- en overslag voldoen niet meer aan de eisen van moderne bedrijfsvoering en raken in onbruik. De kwaliteit die de waterkant in potentie kan bieden wordt opnieuw ontdekt. Wonen en recreatie vormen de belangrijkste nieuwe functies aan de waterkant.

De omvangrijke transformatie biedt mogelijkheden voor versterking van het watertoeristisch aanbod. Bovendien kan watertoerisme op haar beurt een bijdrage leveren aan de kwaliteit van stedelijke ontwikkeling in de directe omgeving. Ontwikkelingslocaties nabij het water zijn daarmee kans voor optimale watertoeristische ontwikkeling.

Analyse

Haarlem heeft een relatief uitgebreid pakket voorzieningen voor watertoerisme. Toch wordt het niet als zodanig ervaren. Samenhang ontbreekt. Tot nu toe zijn de voorzieningen voor watertoerisme niet in samenhang bekeken met andere lopende projecten, ontwikkelingen en doelstellingen in de stad. De kansenkaart watertoerisme wil deze ontwikkelingen koppelen aan de versterking van watertoerisme.

Doelstelling

Doelstelling is een optimaal gebruik van kansen, ruimte en voorzieningen voor watertoerisme om het toeristisch gebruik van Haarlem te bevorderen en de ruimtelijke kwaliteit te versterken.

Afgeleide doelstellingen

- Haarlem wil meer watertoeristen naar haar stad trekken. Doorvaart moet verblijf worden, de doorvaart moet groeien en de aantrekkelijkheid verbeteren.
- Watertoeristen die Haarlem bezoeken moeten gebruik kunnen maken van adequate en complete voorzieningen voor schip en bemanning
- Haarlem wil haar kadeflengte optimaal gebruiken. Oneigenlijk gebruik wordt teruggedrongen.
- Haarlem wil haar capaciteit vergroten door het realiseren van extra havencapaciteit of oeverlengte
- Haarlem wil verschillende doelgroepen bereiken, zowel in groepsverband als individueel
- Haarlem wil dat de waterkant beleefbaar wordt, door deze optimaal te ontsluiten en in te richten voor fietsen, wandelen en verpozen
- Haarlem wil het water tot leven brengen door meer varende schepen en sloopjes in de stad te krijgen. Daarvoor moeten er wel bestemmingen zijn om 'even naar toe te varen'.
- Haarlem legt de kwaliteitslat hoog en wil de eerste Nederlandse havenstad zijn die een blauwe vlag voor jachthavens haalt (uitleg pagina 18)

Doelen in beeld:

meer watertoeristen

Goede voorzieningen

Terugdringen oneigenlijk gebruik

Meer havencapaciteit

Verschillende doelgroepen

Waterkant beleefbaar

Varende schepen

Kwaliteit

Doelen

Kansenkaart watertoerisme Haarlem

Doel: Van doorvaart naar verblijf

Feiten

- 7.300 passages per jaar van de Waarderbrug
- 4.700 passages per jaar van de Buitenrustbrug
- Doorgaande schepen naar schatting 4.000
- Naar schatting 20% blijft voor overnachting, 800 schepen
- Landelijk gemiddelde verblijfstijd = 1,5 nachten: 1200 sloopovernachtingen
- Hiervan is een belangrijk deel motorboten

Uitdaging

- Er moeten meer pleziervaartuigen naar Haarlem komen
- De pleziervaartuigen moeten vaker in Haarlem overnachten
- De pleziervaartuigen moeten meer gebruik maken van de voorzieningen

Randvoorwaarden

- Varen in Haarlem moet betaalbaar zijn
- Varen in Haarlem moet (administratief) eenvoudig zijn
- Varen in Haarlem moet flexibel zijn (we blijven nog/toch een nachtje)
- Plaatsen voor aanleggen moeten duidelijk zijn
- Je moet op alle tijden aan kunnen komen en kunnen vertrekken

Van doorvaart naar stopplaats

Haarlem kent in de stad 8 bruggen. Er wordt gebruik gemaakt van konvoivaart, de brugwachter gaat met de pleziervaart mee. De onderliggende boodschap is een begeleiding van brug 1 tot 8 of andersom. De brugbediening is daarmee gericht op efficiënte doorvaart, niet op aantrekkelijk verblijf. Maar weinigen zullen onderweg, bij het zien van een aantrekkelijke plek in een mooie stad, alsnog besluiten ligplaats te kiezen. Alleen zij die vanaf het begin van plan zijn in Haarlem te blijven zullen dit ook doen. Dat moet anders.

Voorstellen:

Afschaffen doorvaartgeld

Watersporters hebben een hekel aan betalen, niet zozeer om het geld maar veeleer om de administratieve drempel (stoppen, afrekenen, etc.). Streven moet zijn om de doorvaart in Haarlem gratis te maken. Schaf het doorvaartgeld voor de pleziervaart af en vervang dit door havengeld. Dit geeft ook mogelijkheden voor bijvoorbeeld aanleg van een kleine haven voor eigen rekening en risico in stadsontwikkelingsgebieden als het Scheepmakerskwartier, aan de Spaarndamseweg en straks in de Put van Vink etc.

Middels passantenautomaten kunnen de ligplaatsen afgerekend worden. In de toekomst kunnen nieuwe methoden als 'betalen met je mobiel' toegepast worden. De taak van de havenmeester verandert van 'ambtenaar doorvaartgelden' in die van gastheer die ligplaatsen aanwijst, mensen welkom heet en wegwijs maakt in de stad.

Borden met ligplaatsen

Bij het eerste en laatste brug van Haarlem moeten passanten actief gewezen worden op de passantenplaatsen in Haarlem. Een groot bord met kaart van Haarlem, toeristisch centrum, ligplaatsen en voorzieningen moet mensen helpen bij hun ligplaatskeuze.

Afschaffen vaarvergunning Rijnland

Hetzelfde streven moet er zijn voor de vaarvergunning voor Rijnland, die passanten belemmert een route door Haarlem te kiezen.

Verbetering brugbedieningstijden

Zaterdag: De bruggen worden in Haarlem op zaterdag tot 17.00 uur bediend. De Cruquisbrug in de Ringvaart Haarlemmermeer wordt tot 20.00 's avonds bediend in de zomer. Ook vanuit het noorden kan de zeilvaart nog om 17.15 de A9 passeren en de sluis bij Spaarndam door. Haarlem stad is dan niet meer bereikbaar. Voorgesteld wordt de brugtijden op zaterdag te verlengen tot 20.00 uur

Zondag: Op zondagen worden de bruggen in convooi bediend, 5 x per dag in zuidelijke richting en 4 keer in noordelijke richting. Bediening is gericht op doorvaart, niet op verblijf. Bovendien worden de bruggen in de Ringvaart en de sluis bij Spaarndam volledig bediend tijdens de openingsuren. Geadviseerd wordt de brugtijden voor de zondagen te verruimen, en minder te richten op doorvaart maar juist op 'verblijf en vertrek'.

Doel: compleet pakket voorzieningen

Voorzieningen

Passanten die per boot Haarlem bezoeken hebben voorzieningen nodig:

- Een gevarieerd aanbod aanlegplaatsen (natuur, binnenstad, open gebied)
- Huisvuilcontainers
- elektriciteit
- toiletten
- Douches
- watertappunt
- vuilwaterstation voor bilgewater
- vuilwaterstation huishoudelijk afvalwater
- Havenkantoor voor betaling en informatie

Normen voor havenuitrusting

- Aansluitpunt voor elektriciteit, onderlinge afstand maximaal 40 meter, 6 aansluitpunten per locatie
- Op dezelfde plekken tevens slanghaspel met waterslang, 30 meter slang, met muntproevers of betaling op andere wijze
- Verlichting gecombineerd met aansluitunits elektra en watertappunt, steigerverlichting vanaf de kade door plaatsing lantaarnpalen
- Huisvuilcontainers op maximaal 200 meter lopen van ligplaatsen
- Maximale afstand toiletten = 150 a 200 meter
- Per 25 ligplaatsen 1 toilet
- Per 50 ligplaatsen 1 douche (minimaal, bvk per 25 ligplaatsen)
- Maximale afstand douches 300 meter
- storttafel Chemisch Toilet (bij voorkeur aan buitenzijde van gebouw)
- Vuilwaterstation voor Bilgewater op centrale en eenvoudig bereikbare plek
- Vuilwaterstation huishoudelijk afvalwater op centrale en eenvoudig bereikbare plek
- Aansluiting voor motorcharters en chartervaart 16 amp
- Aansluiting voor riviercruises = krachtstroom

Beroepsvaart

Ten behoeve van de beroepsvaart moet er een plek zijn aan beide zijden van de stad waar de schippers aan land kunnen (noodgevallen) en waar zij de auto op en af het schip kunnen zetten. Een dergelijke plek is voorzien ten noorden van de Waarderbrug en ten zuiden van de Buitenrustbrug.

Elektrisch varen

Elektrisch varen met open boten (sloepen) is in opkomst. Overwogen moet worden om in Haarlem ligplaatsen te gaan voorzien van laadpunten voor elektriciteit.

Tekorten in Haarlem

- Ligplaatsen voor passanten zijn voornamelijk beschikbaar in (binnen) stedelijke omgeving
- Slechts een deel van de ligplaatsen is voorzien van elektriciteit
- De drinkwatervoorziening is maar op enkele plaatsen aanwezig
- Afstand tot huisvuilcontainers te groot
- Sanitair is slechts op één plek aanwezig, in het voormalig brugwachtershuisje aan de Gravestenenbrug. Afstanden vanaf de verschillende passantenplaatsen zijn te groot:

Locatie	Afstand
Koudenhorn	370 m.
Vissersbocht	300 m.
Turfmarkt	440 m.

- Stortplaats chemisch toilet ontbreekt
- Vuilwaterstation ontbreekt
- Voorzieningen voor motorcharters incompleet

Voorstellen

- Verbreding van het aanbod ligplaatsen buiten de stad, langs Jaagpad nabij Schouwbroekerplas en in Molenplas
- uitbreiden van elektravoorzieningen en drinkwatervoorzieningen voor alle passantenplaatsen in Haarlem
- Realiseren van sanitaire voorzieningen nabij passantenplaatsen Jaagpad, in Scheepmakerskwartier en ten zuiden van Langebrug
- Voorzien in stortplaats chemisch toilet in sanitaire voorzieningen
- Realiseren vuilwateraansluiting speciaal voor chartervaart

Servicestation Watersport

Voorgesteld wordt een servicestation watersport te realiseren aan de noord-oostzijde van de binnenstad, ten noorden van de Prinsenbrug. Het is gewenst om hier het bunkerstation, havenkantoor en vuilwaterstation in een gezamenlijke zone te combineren. Het bunkerstation dient hiervoor verplaatst te worden. Dit is dan de plek waar de functies samenkomen. Deze plek vormt bovendien de toegang tot de stad. De ligging aan het begin van de binnenstad, in een gebied in ontwikkeling en nabij de toekomstige ligplaatsen voor riviercruises is een goede centrale positie voor beheer en service aan bezoekers.

Doelen

Kansenkaart watertoerisme Haarlem

Doel: vergroting capaciteit havens

Meer havencapaciteit

De oevers van het Spaarne worden voor diverse functies gebruikt. Door meer doelgroepen naar de stad te halen en het gebruik door deze doelgroepen te intensiveren zal ruimtegebrek ontstaan. Om de capaciteit in de pas te laten lopen bij de gewenste groei van de vraag is meer havenruimte nodig. Op enkele plaatsen wordt uitbreiding van passantensteigers voorzien. Op twee plaatsen is meer mogelijk.

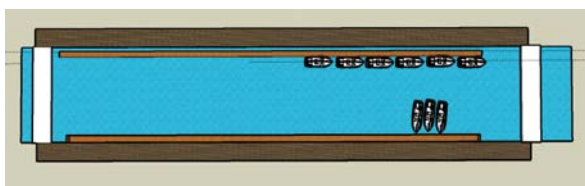
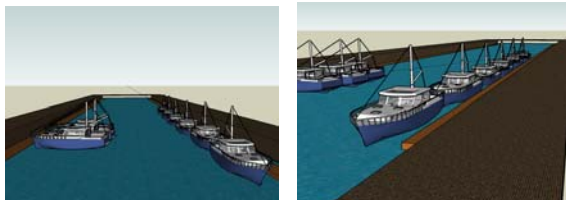
Scheepmakerskwartier

In het masterplan Scheepmakerskwartier wordt de behoefte in Haarlem aan watersportcapaciteit onderkend. Het plan voorziet in een insteekhaven voor maximaal 18 kleinere motorjachten (tot 9 meter lengte). Daarnaast komt de gehele kadelengete aan het Spaarne beschikbaar voor passanten (circa 10 ligplaatsen). Bovendien is er ruimte voor sloepen in de bestaande insteekhaven nabij de molen. In het wenselijk programma voor herontwikkeling van de Drijfriemenfabriek zijn ook tijdelijke ligplaatsen opgenomen.

Nieuwe Gracht

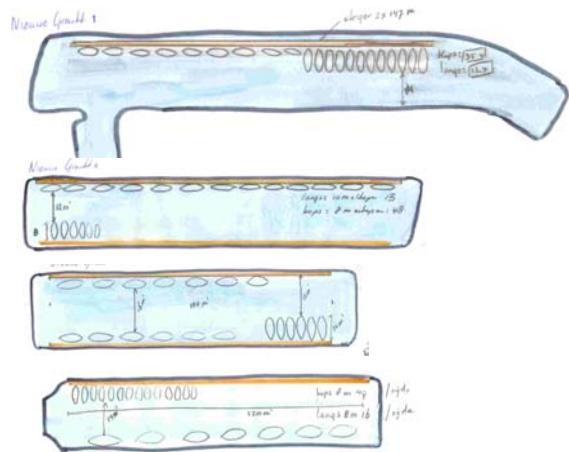
Om de capaciteit voor passanten in Haarlem optimaal te benutten is een optimalisering van gebruik van het water in Haarlem nodig. Uit schattingen blijkt dat een aanzienlijk deel van de passanten in Haarlem motorboten betreft.

Het Spaarne is het enige vaarwater in de binnenstad van Haarlem dat bereikbaar is voor zeilboten. De kleinere grachten van Haarlem zijn vooral geschikt voor kleinere motorboten en sloepen. Uitzondering vormt de Nieuwe Gracht.

Voorbeelduitwerking segment 2

De Nieuwe Gracht bestaat uit 4 segmenten. Onderstaande schetsjes zijn gebruikt voor de capaciteitsbepaling

Segment	Invaart-hoogte brug	Lengte bruikbaar	Breedte bruikbaar
1 ^e segment	2.10	147	27,8 (enkel)
2 ^e segment	2.15	136	27,8
3 ^e segment	2,75	100	27,5
4 ^e segment	2.15	110	27,4

Mogelijk groeimodel

De beschikbare capaciteit van de Nieuwe Gracht voor passanten kan meegroeien met de behoefte. Eerste segment kan beschikbaar komen na renovatie van de Zandersbrug (tot hoogte 2,75 m.), tweede segment na ophoging van de Jansbrug tot hoogte 2,75m. De Kruisbrug heeft al een doorvaarthoogte van 2.75 meter en daarmee kan ook het derde segment ingevuld worden. Eventueel gebruik van het vierde segment en de Kinderhuissingel is een optie voor de lange toekomst.

Capaciteit eenzijdig kops afmeren:

- segment 1: 35 schepen
- Segment 2: 48 schepen
- Segment 3: 38 schepen
- Segment 4: 40 schepen

Verhuurbeleid

Met name langs het Zuiderbuitenspaarne worden ligplaatsen niet verhuurd aan individuele gebruikers maar aan een overkoepelende vereniging die ligplaatsen doorverhuurt. Hierdoor wordt een groot deel van de capaciteit niet benut. Verhuur van ligplaatsen moet rechtevrees aan de gebruiker plaatsvinden.

Doelen

Kansenkaart watertoerisme Haarlem

Doel: meer doelgroepen

Groepsreizen over water

Haarlem wil meer doelgroepen aan zich binden en hiervoor een vaarbesteding vormen. Belangrijke en economisch zeer interessante doelgroep zijn de charterers.

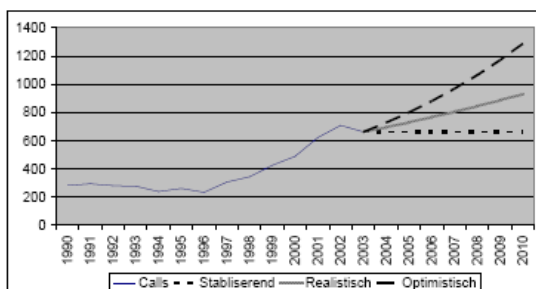
Verschillende soorten

We onderscheiden 3 soorten groepsreizen over water

- Riviercruises, dit zijn veelal grote passagiersschepen, tot 110 meter lengte, met een capaciteit van tot 100 passagiers aan boord. Zij maken vaak internationale vaartochten, varen 's-Nachts over grote rivieren en zijn overdag in een stad. Haarlem biedt deze schepen op dit moment geen accommodatie.
- Motorcharters. Dit zijn veelal voormalige vrachtschepen of rondvaartboten, die verbouwd zijn voor vaartochten met kleine groepen, tot 25 a 30 personen. Vaak worden deze tochten gecombineerd met activiteiten (fietsen, kanvaren etc.). De nacht wordt doorgebracht in een haven of stad. Haarlem biedt deze schepen verschillende locaties aan voor overnachting. Jaarlijks passeren Haarlem ca 650 van deze schepen.
- Zeilcharters zijn voornamelijk actief in het IJsselmeergebied en op de Waddenzee. Het zijn klassieke zeilschepen, de zogenaamde 'Bruine Vloot' die varen met 15 tot 30 passagiers aan boord. In de winterperiode zoeken de schippers vaak een ligplaats in een stad in de omgeving om het schip weer voor te bereiden op het volgende vaarseizoen.

Trends

Riviercruisemarkt: verwachting van Amsterdam Cruise Terminal tot 2010 in drie scenario's

Motorcharters en zeilcharters

In Nederland zijn er 66 geregistreerde motorcharterschepen en 470 zeilschepen. Met name de motorcharters doen Haarlem aan. Het aantal schepen groeit langzaam maar gestaag, al langere tijd met 1 a 2 % per jaar. Ook de omvang van schepen is gegroeid naar gemiddeld bijna 22 passagiers. Op schepen wordt flink geïnvesteerd in kwaliteit. De prijzen stijgen jaarlijks. Inmiddels worden de bestedingen per schip per nacht geraamd op € 660,- per nacht.

Kencijfers over 2005-2006	
Aantal gastdagen	1.530.816
Totale omzet	46,4 miljoen euro
Totale spin-off	48,5 miljoen euro
Directe werkgelegenheid	1.262 mensjaren
Besteding per schip per dag	€ 660,96
Besteding per persoon per dag	€ 27,54
Totaal aantal schepen	536
Totaal aantal vaardagen	63.784
Totaal aantal kooien	10.066
Gemiddelde omzet per schip	€ 79.858,-

Voorstellen:

Ruimte maken voor riviercruises

Haarlem moet ruimte maken aan de Spaarndamseweg voor de Riviercruisevaart en daar voorzieningen aanbrengen. De maximale scheepsmaat die Haarlem kan bereiken is 80 meter (maat sluis Spaarndam). Er is draairuimte nodig voor de riviercruises ten noorden van de Prinsenbrug. Haarlem is vanuit zuidelijke richting niet voor grote schepen bereikbaar, vanwege de bochten in het Binnespaarne.

Meer voorzieningen motorchartervaart

De beschikbare ruimte voor motorcharters moet uitgebreid worden. Extra capaciteit wordt voorzien aan de Hooimarkt / Friese Varkensmarkt en langs de Koudenhorn.

Zeilcharters in de winter

De passantenkades kunnen in de winter tegen speciaal tarief beschikbaar worden gemaakt voor zeilcharters die willen overwinteren. Dit geeft een goede impuls aan het stadsbeeld.

Marketing

Haarlem zou deel moeten nemen aan een marktinitiatief van Amsterdam Cruise Port om de markt voor riviercruises en motorcharters in regionaal verband goed aan te pakken.

Doelen

Kansenkaart watertoerisme Haarlem

Doel: genieten aan de waterkant

Beleving vanaf het land

In Haarlem is het Spaarne de grootste aaneengesloten openbare ruimte, en door haar vorm ook de meest beeldbepalende. Genieten van 't Spaarne is maar beperkt mogelijk. Wegprofielen nodigen niet uit om aan de waterkant te komen, punten om te zitten en te verpozen ontbreken of zijn slecht onderhouden.

Deze kansenkaart geeft input aan de ontwerpogave aan de waterkant en borduurt als zodanig voort op uitgangspunten zoals geformuleerd in het Spaarneplan. Gezien de talrijke ontwikkelingen nu en in de toekomst aan het Spaarne moeten de uitgangspunten actief ingebracht worden in ontwerp en functiebeschrijving.

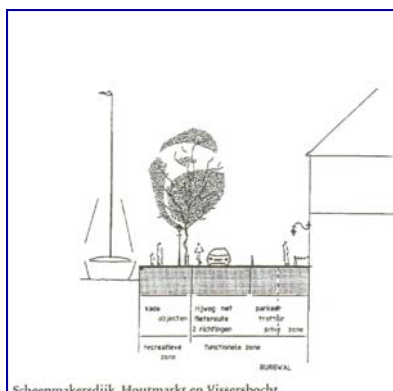
Openbare kade

De kade is in alle gevallen openbaar, en niet voorbehouden aan omwonenden.

Wegprofiel: wandelen aan de waterkant

Het wegprofiel wordt waar mogelijk zo ingericht dat de wandelfunctie aan de waterkant een logische route vormt. Bij voorkeur is de afstand tussen water en kade beperkt, parkeren vindt plaats bij de bebouwing, oversteekplaatsen van zijstraten naar het water zijn opgenomen in het ontwerp en vanaf een brug is de waterkant de logische vervolgroute. Bovendien ontbreken obstakels die de wandelroute belemmeren. Een voorbeeld waar het beter opgelost moet worden is de recent ontworpen Spaarne-oever ter hoogte van het Teylersmuseum en de Appelaar, waar geen wandelstrook langs het water is opgenomen.

Overigens is de impact van een dergelijke maatregel op het parkeren aanzienlijk en dient er rekening gehouden te worden met grote parkeerdruk in de stad.

Principeprofiel
Bron: Spaarneplan 1996

Zitten en verpozen

Op regelmatige afstand langs het water zijn zitplekken gemaakt. Dit kunnen formele plekken zijn (bankjes), maar ook meer informele, zoals muurtjes, trappen etc. Concrete doelstelling is dat er over de volledige lengte van 't Spaarne, aan beiden zijden van de rivier, om de 200 meter een zitplek aan het water komt, tenzij dit niet mogelijk is. In totaal komen er dan 80 tot 100 zitplekken aan het water.

Terrassen aan het water

Er zijn maar enkele plaatsen in Haarlem waar terrassen aan het water mogelijk zijn. Deze mogelijkheden moeten uitgebreid worden, onder andere in samenhang met de herprofilering van wegen. Op de brughoofden (centrumzijde) van de Melkbrug en de Gravenstenenbrug zijn terrassen mogelijk, in combinatie met de horeca aan de overzijde van de straat of met een uitgiftepunt in het voormalig brugwachtershuisje. Door deze plek een minder permanent karakter te geven (tijdelijke vergunning, alleen open met mooi weer, geen binnenruimte) is realisatie op korte termijn mogelijk. De oversteekbaarheid van de weg is een aandachtspunt.

Horeca op het water

Vanuit de markt is er belangstelling getoond voor het realiseren van horecafuncties op schepen in Haarlem. Dit zou de beleving van het water voor een brede doelgroep ten goede komen. Dergelijke schepen kunnen (onder voorwaarden) een ligplaats krijgen aan het zuidelijk deel van de Spaarndamseweg. Uitgangspunt hierbij is dat er geen bouwwerken of bloembakken etc. op de kade mogen worden geplaatst (openheid) en dat bij de positionering van vaste ligplaatsen rekening gehouden wordt met het stratenpatroon (zichtlijnen).

Doelen

Kansenkaart watertoerisme Haarlem

Varende schepen

Ligplaatsen en passanten

Haarlem telt zo'n 1000 solitaire ligplaatsen in de stad. Daarnaast bieden de jachthavens nog eens zo'n 600 ligplaatsen aan, zijn er in de regio diverse havens aanwezig en zijn er jaarlijks circa 4000 schepen die Haarlem passeren.

Om water tot leven te brengen is het van belang dat er gevaren wordt. Met name de grote hoeveelheid open motorboten en sloepen in Haarlem en directe omgeving bieden hiervoor een uitstekend potentieel. Het gebruik van de boot moet gestimuleerd worden.

Vaardoelen

Om het varen te stimuleren zijn vaardoelen nodig. Plekken waar mensen naar toe gaan om te drinken, te eten, te stadten, boodschappen te doen of toeristische attracties te bezoeken. Deze plekken moeten er zijn en moeten ontsloten worden over water. Er moeten eenvoudig aanlegvoorzieningen zijn (zonder voorzieningen) die vrij voor enkele uren gebruikt kunnen worden. Mensen moeten hier eenvoudig van boord en aan boord kunnen komen. Vaardoelen zijn:

- Musea
- Horeca of horecaconcentraties
- Terras aan het water
- Aanlegplaats in het groen
- Centraal punt voor stadsbezoek, boodschappen etc.

Vaarroutes

Naast vaardoelen zijn ook vaarroutes belangrijk om het varen aantrekkelijk te maken. Deze vaarroutes zijn bij voorkeur rondgaand en worden niet beperkt door bruggen en sluizen. De routes kunnen zowel in de stad als door de omgeving lopen. Variatie is het belangrijkste.

Gecombineerd gebruik voorzieningen

Voor de kanovaarders zijn in Haarlem diverse routes gerealiseerd en voorzien van kanosteigers. Deze voorzieningen kunnen ook prima gebruikt worden door sloepen en kleine open motorboten.

Evenementen

Tijdens evenementen kan Haarlem extra profiteren van haar bereikbaarheid via water. Zo staat 2008 in het teken van cultuur. Op dergelijke themajaren kan goed ingespeeld worden.

Voorstellen

Het tot op detail uitwerken van de maatregelen om het varen in Haarlem te stimuleren gaat in het kader van deze kansenkaart te ver. Onderstaand is een impressie gegeven van de routes die wenselijk zouden zijn en de variatie van vaardoelen die daarbij mogelijk zouden zijn.

Aanwijzingsnota oevers

In de aanwijzingsnota voor de oevers zou de functie 'tijdelijke aanlegplaats dagbezoek' ingevoegd moeten worden. Plaatselijk moet aan de hand van de fysieke omstandigheden (hoogte kade, verkeer, vrije doorvaart, recreatieve waarde, huidig gebruik) bekeken worden of aanwijzing van een dergelijke aanlegplaats zinvol is.

Project herindeling grachten en Singels

Binnen het havenbedrijf loopt er een project voor de herindeling van grachten en singels. Hier kan met de gewenste aanpassingen rekening worden gehouden.

Vaarkaart binnenstad Haarlem

Om het varen te stimuleren kan een vaarkaart uitgebracht worden, in samenwerking met het bedrijfsleven (horeca). Hierop kunnen routes, doorvaarthoogtes, aanlegplaatsen en vaardoelen worden aangeduid. De kaart wordt uitgegeven via de verhuur van sloepen, bij facturering van de jaarligplaats door het havenbedrijf en via de havens in de omgeving.

Bootverhuur

Ieder marktinitiatief voor de verhuur van kleine motorboten moet een plek kunnen krijgen.

Doelen

Kansenkaart watertoerisme Haarlem

Doel: kwaliteit van haven 'Blauwe Vlag Jachthavens'

Blauwe Vlag

De Blauwe Vlag is een jaarlijkse internationale onderscheiding die wordt toegekend aan stranden en jachthavens die veilig en schoon zijn. Het doel van de Blauwe Vlag Campagne in Nederland is om overheden, ondernemers en recreanten te betrekken bij de zorg voor schoon en veilig water, mooie natuur en een gezond milieu. Het mogen voeren van de Blauwe Vlag is een internationale erkenning voor de inspanningen van kustplaatsen en jachthavenbeheerders. Voor de toerist en recreant is de Blauwe Vlag het internationale herkenningssymbool voor goede stranden en jachthavens.

Criteria

Enkele criteria waar de jachthavens aan moeten voldoen zijn:

schoon water en kades
goede sanitaire- en afvalvoorzieningen
gescheiden afvalinzamelingsstelsel
goede voorzieningen voor gehandicapten
hoge mate van veiligheid
organisatie van natuur- en milieuactiviteiten

Jaarlijkse selectie

De Blauwe Vlag wordt voor één jaar aan stranden en jachthavens toegekend. Ieder jaar wordt opnieuw aan de hand van controles bekeken of de stranden en jachthavens nog aan de vereisten voldoen. Na een nationale nominatie kent de internationale jury al dan niet de Blauwe Vlag toe. Internationale jurering en controles waarborgen dat in alle aangesloten landen de stranden en jachthavens aan de vereisten voldoen. Ook in het buitenland geeft de Blauwe Vlag de zekerheid van een schone en veilige omgeving.

De internationale toekenning van de Blauwe Vlaggen geschiedt door de Foundation for Environmental Education (FEE), een onafhankelijke milieuorganisatie. In Nederland wordt het Blauwe Vlag Programma uitgevoerd door de ANWB en de KMKV in opdracht van FEE-Nederland.

Blauwe Vlag voor een stad

De 47 blauwe vlaggen die voor jachthavens werden toegekend zijn allemaal verleend aan jachthavens en marina's. Er zijn (nog) geen steden of passantenhavens opgenomen. Achtergrond hierbij kan zijn dat een deel van de criteria niet goed past bij passantenhavens en gemeentelijke havens of havengebieden. Overleg voor maatwerk is noodzakelijk.

Procedure

- Elke Nederlandse jachthaven kan zich bij het campagnesecretariaat van de Blauwe Vlag aanmelden om in aanmerking te komen voor de Blauwe Vlag.
- Na ontvangst van het ingevulde Blauwe Vlag aanmeldingsformulier wordt de jachthaven bezocht door een Blauwe Vlag inspecteur.
- Deze controleert of het geen in aanmelding is aangegeven ook in overeenstemming is met de werkelijkheid.
- Op basis van het aanmeldingsformulier en het inspectieresultaat, beslist de Nederlandse Blauwe Vlag jury op basis van onderstaande Blauwe Vlag criteria of een jachthaven bij de Internationale Blauwe Vlag jury wordt genomineerd.
- De Internationale Blauwe Vlag jury kent de vlag al dan niet toe.
- De toekenning is slechts voor een jaar.
- Bij toekennen van de vlag heeft de jachthaven het recht de Blauwe Vlag dat jaar te voeren zolang het aan de criteria blijft voldoen.
- Ook in het jaar van uitreiking vindt inspectie plaats op de naleving van de criteria.

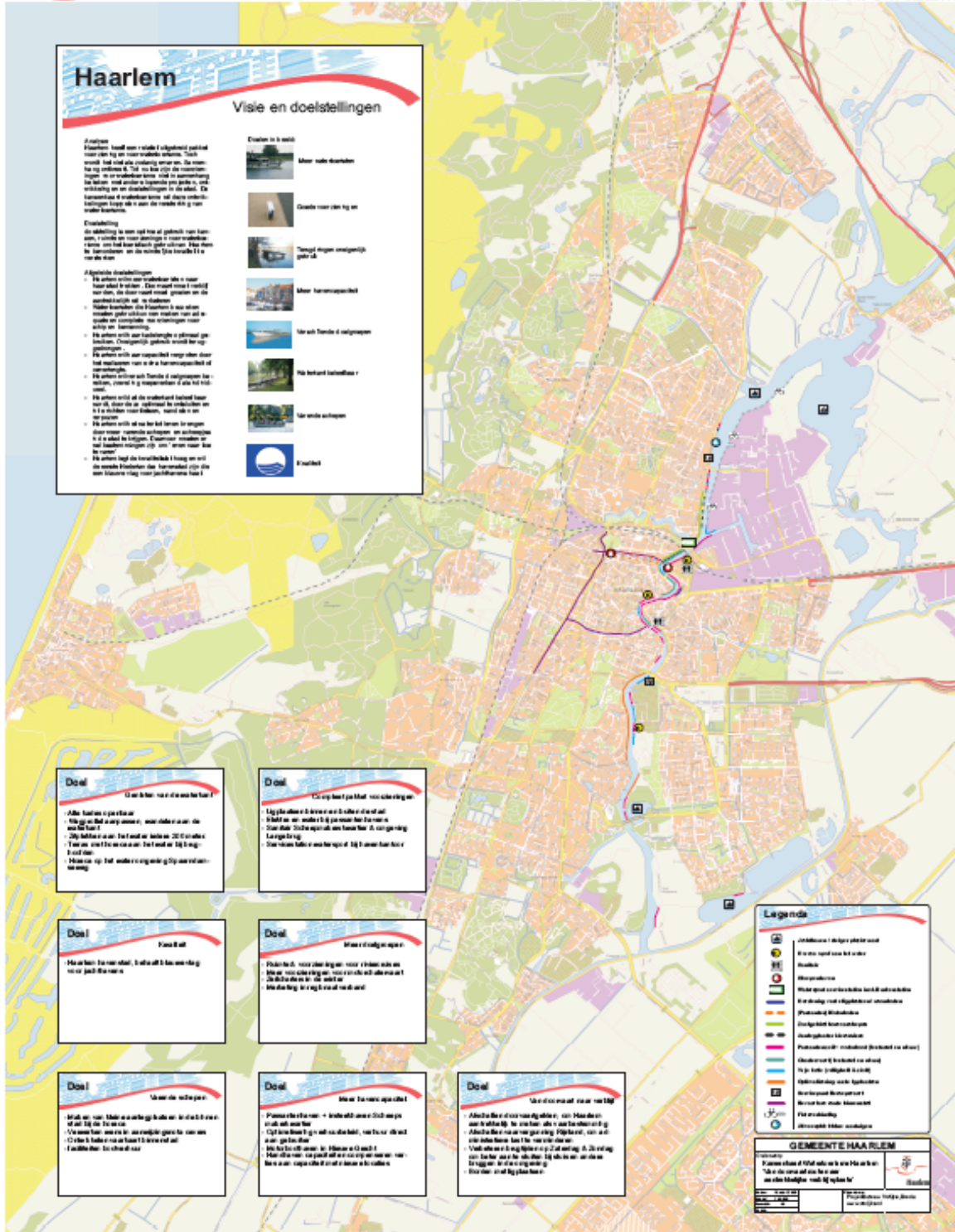
Maatregelen Haarlem

De gedetailleerde criteria zijn opgenomen in de bijlagen van de kanskaart. Om als Haarlem in aanmerking te komen zijn in ieder geval de volgende maatregelen nodig:

- Uitbreiding van de sanitaire voorzieningen
- Realiseren van een uitgebreid inzamelingsstelsel voor gescheiden afvalinzameling
- Realiseren van voorzieningen voor gehandicapte watersporters
- Vastleggen en verbeteren procedures voor beheer van water en kades
- Informatieverstrekking over natuur en milieu
- Organisatie van activiteiten in het kader van milieubewustzijn.

KANSENKAART WATERTOERISME HAARLEM

Kansenkaart watertoerisme Haarlem
De kansenkaart is op groter formaat als losse bijlage bij de rapportage gevoegd.

Fase 1, 1 tot 2 jaar:

Kansen benutten & invullen tekorten

Het Haarlemse watertoeristisch product is incompleet. Er is een tekort aan ligplaatsen en voorzieningen. Deze tekorten moeten opgelost worden. Bovendien moeten ondernemers met plannen op of aan het water hun plannen kunnen realiseren

- Afschaffen van de doorvaartgelden
- Realiseren informatieborden met passantenplaatsen
- Aanpassen brugbedieningstijden weekend
- Realiseren elektravoorzieningen en drinkwater bij passantenplaatsen
- handhaven van vergunningenbeleid voor ligplaatsen, verwijderen van niet bewoonde schepen of schepen met een verwaarloosde uitstraling
- verhuren van vaste ligplaatsen direct aan gebruiker, niet meer aan groepen van gebruikers
- verplaatsen passantensteiger Molen Eenhoorn naar het zuiden en aanpassen formaat.
- Verplaatsen kanosteiger de Eenhoorn 100 meter naar het zuiden
- Realiseren passantenplaatsen Molenplas, Jaagpad Schouwbroekerplas
- Verlenen (tijdelijke) vergunningen voor horecaschepen
- Verlenen van vergunning voor sloepenverhuur
- realiseren terrassen aan het water in combinatie met uitgiftepunt of bestaande horecavestiging
- Realiseren ligplaatsen voor riviercruises aan Spaarndamseweg
- Deelnemen aan marketingcampagne Amsterdam Cruiseport voor riviercruises

Fase 2, 3-5 jaar

schuiven en optimaliseren

De groei van de motorchartervaart, de wens om meer passantenovernachtingen en de behoefte aan ligplaatsen voor riviercruises vraagt om extra ruimte. Gebruik van ruimte moet geoptimaliseerd om de juiste functies op de juiste plek te krijgen, en de groei op te kunnen vangen.

- Realiseren watersportservicestation
- Verplaatsen bunkerstation
- Realiseren van ligplaatsencapaciteit in het Scheepmakerskwartier
- Realiseren van ligplaatsencapaciteit en sloepenhaven aan de Spaarndamseweg
- Uitbreiden capaciteit motorcharters aan Hooimarkt-Friese varkensmarkt-Koudenhorn
- Realiseren vaardoelen en verankeren in nota aanwijzing oevers
- Realiseren vaarkaart Haarlem met vaardoelen

Fase 3, 5 tot 10 jaar

Ontwikkelen en verankeren.

De verdere ontwikkeling van watertoerisme moet een volwaardige rol krijgen in de stadsontwikkeling. In planvorming aan de waterkant moet de benutting van water een evenredige rol krijgen.

- Realiseren van een passantenhaven voor motorboten in de Nieuwe Gracht
- Realiseren jachthavens Schouwbroekerplas en Schoteroog
- Uitvoeren maatregelen ten behoeve van de Blauwe Vlag jachthavens

Doorlopend

- Aanpassen wegprofilering voor openbare oevers en wandelzones
- Realiseren zitplekken aan de waterkant
- Verbeteren mogelijkheden horeca en terrassen aan het water
- Realiseren fietspad Waarderpolder

Verschillende aanpak

In deze kansenkaart worden verschillende voorstellen gedaan voor de verbetering van het watertoerisme in Haarlem. Daarbij is een sectorale insteek gekozen. Soms zullen nadere afwegingen nodig zijn. Voor de aanpak kan onderscheid gemaakt worden in:

- Afwegen
- Regelen
- Uitwerken
- Realiseren
- Verankeren in beleid

Tussen haakjes staat de fase van uitvoering.

Afwegen

- Motorcharters aan de Hooimarkt, Varkensmarkt en Koudenhorn ten koste van historische schepen en passanten (2)
- Vaste ligplaatsen en sloepen Spaarndamseweg, in relatie tot masterplan gebied (2)

Regelen:

- Vrijmaken ambtelijke capaciteit voor benutten van de kansen watertoerisme (1)
- Afschaffen van doorvaartgelden (1)
- Verbeteren brugbediening weekend (1)
- Handhaven vergunningsbeleid (1)
- Verhuren ligplaatsen aan gebruikers, niet meer aan groepen van gebruikers (1)
- Vergunning horecaschepen (1)
- Vergunning sloepenverhuur (1)
- Deelname marketingplan cruises ACP

Uitwerken

- Elektra / drinkwater bij aanlegplaatsen (1)
- Realisaeren watersportservicestation (2)
- Passantenhaven motorboten Nieuwe Gracht (3)
- Vaardoelen en aanlegplaatsen (2)
- Optimaliseren ten behoeve van Blauwe Vlag Jachthavens (3)
- Uitbrengen vaarkaart / vaargids Haarlem (2)

Realiseren

- Informatieborden passantenplaatsen bij 'noord en zuid-brug' (1)
- Verplaatsen passantensteiger Eenhoorn (1)
- Verplaatsen kanosteiger Eenhoorn (1)
- Realiseren passantenplaatsen Molenplas en Jaagpad (1)
- Ligplaatsen riviercruises Spaarndamseweg (1)
- Ligplaatsen Scheepmakerskwartier (2)

Beleid

- Vaardoelen verankeren in nota aanwijzing oevers (2)
- Aanpassen nota aanwijzing oevers aan functievoorstellen (2)
- Toetsend beleid met betrekking tot herstructurering en wegprofielen (doorlopend)
- Maken zitplekken langs het water (bij herinrichting gebied) (2)
- Horeca aan het water (2)
- Jachthaven in Schouwbroekerplas (2)
- Jachthaven Schoterog (2)
- Behoud ligplaatsen verankeren in beleid

Economische impuls

In de bouwstenen is de bestaande economische impact van watertoerisme in Haarlem in beeld gebracht. Deze kansenkaart heeft tot doel meer mensen te trekken, uit verschillende doelgroepen, en deze langer vast te houden en beter van dienst te zijn. Het is niet mogelijk hiervan de exacte economische impact te becijferen. Niettemin zal uitvoering van deze maatregelen een positieve stimulans zijn voor de economie van Haarlem.

Haarlem aan zet

In deze kansenkaart zijn aan de hand van marktontwikkelingen, aanbod en lopende projecten de kansen voor Haarlem aan de waterkant in beeld gebracht. Daar moet en mag het niet bij blijven. Haarlem zal zich samen met andere partners in moeten zetten om de kansen ook te benutten. Een handzaam en overzichtelijke presentatie met een aansprekende kaart is daarbij de eerste zet. Daarna zullen middelen, mensen en medewerking de weg vrij moeten maken voor realisatie. Alleen dan kan Haarlem haar ambitie als Stad aan het Spaarne vorm en inhoud geven.

Modellen:

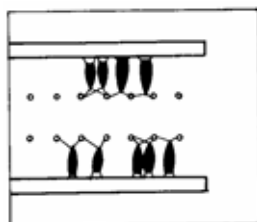
- Er zijn verschillende modellen voor het aanmeren van boten.
- Er wordt onderscheid gemaakt tussen kopsliggen en langs-liggen.
- Beide modellen zijn mogelijk vanaf de kade en aan een steiger.
- De opstaphoogte vanaf de kade kan variëren tussen de 50 cm en 1,50 meter boven het waterniveau. Indien noodzakelijk kan met trapjes of bokjes een aanpassing gemaakt worden naar beneden of naar boven
- Langsliggen biedt de mogelijkheid 'dubbel' te liggen bij grote drukte (evenementen etc.).

Kopsliggen

- Bij het kops afmeren van schepen liggen deze veelal met de punt naar de kade.
- Aan de achterzijde van de box is voldoende vaarwater nodig om het schip uit de box te draaien (uitvaarwater). Uitgangspunt is dat dit in de minimale variant 1,5 x de lengte van de aanliggende boxen moet bedragen
- Het is goed mogelijk uitvaarwater dubbel te gebruiken, dat wil zeggen vanaf twee kanten

Langsliggen:

- Bij het langsliggen is eveneens uitdraaiwater nodig. Dit is afhankelijk van de wind en stroomsnelheid.
- Uitgangspunt is dat dit tenminste 2,5 keer de breedte van het schip is.
- Passanten die langsliggen nemen over het algemeen wat afstand tussen het eigen en het volgende schip. De schepen nemen gemiddeld 1,4 keer de bootlengte aan kaderuimte in beslag bij goed havenbeheer.

Verhouding lengte en breedte:

bootmaat		boxmaat	
lengte	breedte	lengte	breedte
7.30	2.50	8.00	3.00
8.20	2.70	9.00	3.25
9.10	3.00	10.00	3.60
10.00	3.35	11.00	4.00
10.90	3.65	12.00	4.40
11.80	3.70	13.00	4.40

Doorvaarthoogte:

Gegevens motorboten en sloepen

We gaan uit van motorboten, zowel open en als kajuitmotor-boten.

Boten voor groot (of groter) vaarwater:

Doorvaarthoogte	% schepen dat er onderdoor kan	Geschat aantal schepen in NL
3.30 meter	90%	67.500
2.66 meter	75%	56.200
2.34 meter	50%	37.500
2.10 meter	25 %	18.750

Boten geschikt voor klein vaarwater

Doorvaarthoogte	% schepen dat er onderdoor kan	Geschat aantal schepen in NL
2.53 meter	90%	36.000
2.36 meter	75%	30.000
2.15 meter	50%	20.000
2.00 meter	35 %	14.000

Combinatie van gegevens:

Bij een brughoogte van 2.75 meter kan 75% van alle grote motorkajuitboten en 90% van alle kleinere motorboten de brug passeren. In totaal is dit 80% van het motorbotenbestand.

Conclusies voor Haarlem

Het Spaarne is voldoende breed voor zowel langsliggen als kopsliggen

Grachten in Haarlem lenen zich gezien hun breedte vooral voor langsliggen

De Nieuwe Gracht is met haar breedte van 27 meter geschikt voor tweezijdig gebruik langs-liggen, voor eenzijdig gebruik kopsliggen en voor tweezijdig gebruik kopsliggen voor boten tot ruim 7 meter

Een groot deel van de Nederlandse Vloot kan ligplaats kiezen achter een relatief lage vaste brug

Provinciaal Programma Water als economische Drager (WED)

Noord-Holland wil de economische mogelijkheden van water optimaal benutten. Daarom verstrekt de provincie vanuit het UNA-programma Water als Economische Drager (WED) subsidies aan nautische projecten die de economie en werkgelegenheid stimuleren.

Projecten die in aanmerking komen voor subsidie vanuit WED moeten aan drie criteria voldoen:

- Een project moet binnen 3 jaar gereed zijn om uitgevoerd te worden.
- Een project moet zorgen voor banengroei.
- Een project moet passen binnen één van de hoofdkaders die zijn benoemd door Provinciale Staten

Noord-Holland als watersportgebied

De provincie Noord-Holland is een waterrijke provincie met een grote ligplaatscapaciteit voor watersporters. De watersport levert een belangrijke economische bijdrage aan Noord-Holland. Het grootste deel van de bestedingen en banen komt voor rekening van de watersportindustrie (€ 427 miljoen en 4510 banen).

Noord-Holland ziet kansen voor groei van de riviercruisevaart en de uitbreiding van mogelijkheden voor de watersporter. Uit een onderzoek van Amsterdam Cruise Port (ACP) blijkt dat de markt voor riviercruisevaart sterk groeit.

Projecten

Tot en met 2006 is er vanuit WED € 22,7 miljoen geormerkt. In 2007 is er 5 miljoen extra beschikbaar. Bij initiatiefnemers blijkt nog altijd veel animo te bestaan voor WED. Het nieuwe college heeft ervoor gekozen om het Una-programma Water als Economische Drager voor de periode 2008-2011 voort te zetten. Op dit moment is echter nog niet precies duidelijk in welke vorm dat gebeurt. In de loop van 2007 nemen het college van Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten hier een besluit over.

Voorbeelden gehonoreerde projecten in watertoerisme

- Herinrichting Schelphoek in Hoorn tot nautisch centrum en jachthaven
- Aanleg passantenhaven binnenstad Alkmaar
- Riviercruisevaart gemeente Edam-Volendam
- Riviercruisevaart Zaanse Schans en centraal bedienbare bruggen Zaanstad
- Riviercruisevaart gemeente Enkhuizen
- Aanleg jachthaven en hotel kop Westerdokseiland gemeente Amsterdam

Herinrichting Schelphoek in Hoorn tot nautisch centrum en jachthaven

De nieuw aan te leggen infrastructuur biedt ruimte voor de bouw van een jachthaven en een opleidingscentrum voor (gehandicapte) jongeren. Verder is er ruimte voor natuurontwikkeling. De nieuwe haven zal met al haar activiteiten de functie van Hoorn als toeristische en recreatieve trekpleister versterken. Oplevering 1 januari 2008.

Aanleg passantenhaven binnenstad Alkmaar

In De Schelphoek, gelegen tegen het centrum van Alkmaar, komt een passantenhaven en wordt de 16e-eeuwse grachtenstructuur teruggebracht. Samen met de bouw van 580 woningen, een parkeergarage en de start van kleinschalige bedrijfjes en horecagelegenheden, krijgt het watersporttoerisme in Alkmaar en omgeving een nieuwe impuls.

Riviercruisevaart gemeente Edam-Volendam

Met de bouw van nieuwe aanleg- en verblijfsfaciliteiten in de haven wordt Volendam aantrekkelijker voor de riviercruisevaart en de bruine vloot. Oplevering 1 januari 2008.

Aanleg jachthaven en hotel kop Westerdokseiland gemeente Amsterdam

De ontwikkeling van het Westerdok betreft de aanleg van een jachthaven met circa 60 ligplaatsen en de bouw van een hotel en realisatie van recreatieactiviteiten.

MILIEU-EDUCATIE EN -INFORMATIE

1. De gebruikers van de jachthaven wordt milieu-informatie over nabijgelegen kwetsbare landen waternatuurgebieden verstrekt
2. De milieuvriendelijke gedragscode is in de jachthaven opgehangen
3. Er is informatie over de Blauwe Vlag Jachthaven Campagne en/of de Blauwe Vlag Jachthaven criteria in de jachthaven opgehangen
4. De jachthaven moet aan kunnen tonen dat de gebruikers en de medewerkers van de jachthaven op zijn minst drie milieueducatieve activiteiten worden aangeboden
5. De individuele Blauwe Vlag voor booteigenaren wordt via de jachthaven aangeboden

MILIEUMANAGEMENT

6. Er wordt een milieubeleid en –plan in de jachthaven uitgewerkt. Het plan moet betrekking hebben op water, afval en energieverbruik, gezondheid- en veiligheidsaspecten en het gebruik van milieuvriendelijke producten wanneer deze verkrijgbaar zijn
7. Adequate en duidelijk herkenbare, aparte containers voor de opslag van milieugevaarlijke afvalstoffen (verf, oplosmiddelen, schraapsel, antifouling, batterijen, afvalolie, vuurpijlen). De afvalstoffen moeten worden verwerkt door een vergunninghoudend bedrijf en worden gestort bij een vergunninghoudende inrichting voor milieugevaarlijke afvalstoffen
8. *Adequate en goed beheerde vuilnisbakken en/of afvalcontainers. Het afval moet verwerkt worden door een vergunninghoudend bedrijf en worden gestort bij een vergunninghoudende inrichting*
9. De jachthaven beschikt over voorzieningen voor recycleerbare afvalstoffen, zoals flessen, blikjes, papier, plastic, organisch afval, enz.
10. Er zijn voorzieningen voor het wegpompen van bilgewater in de jachthaven aanwezig
11. Er zijn voorzieningen voor het leegpompen van toiletten in de jachthaven aanwezig

12. Alle gebouwen en installaties moeten goed worden onderhouden en voldoen aan de nationale wetgeving. De jachthaven moet goed geïntegreerd zijn in de omringende natuurlijke en gebouwde omgeving
13. Adequate, schone en duidelijk aangegeven sanitaire voorzieningen, met inbegrip van was- en drinkwatervoorzieningen. Gecontroleerde verwijdering rioolwater naar een vergunninghoudende rioolzuivering

14. Indien de jachthaven beschikt over een reparatie- en waszone voor de boten, mag er geen verontreiniging in het rioolwaterzuiveringssysteem, het water, land of de omringende natuur van de jachthaven terechtkomen
15. Bevordering van duurzaam transport
16. In de jachthaven mag niet geparkeerd of gereden worden, behalve in speciaal daarvoor aangewezen zones

VEILIGHEID EN DIENSTEN

17. Adequate en duidelijk aangegeven reddings-, EHBO- en brandblusuitrusting. De uitrusting moet door de nationale autoriteiten goedgekeurd zijn
18. In geval van verontreiniging, brand of andere ongelukken, moet de jachthaven over een rampenplan beschikken en er moeten veiligheidsinstructies in de jachthaven worden opgehangen
19. Bij de aanlegplaatsen zijn elektriciteit en water beschikbaar, de installaties moeten in overeenstemming zijn met de nationale wetgeving
20. Gehandicaptenvoorzieningen
21. In de jachthaven is een plattegrond opgehangen waarop de locatie van de verschillende voorzieningen zijn aangegeven

WATERKWALITEIT

22. Zichtbaar schoon water en schone jachthaven (geen olie, vuilnis, rioolwater of andere sporen van vervuiling)

De Nederlandse en de Internationale Blauwe Vlag Jury houden zich het recht voor om de Blauwe Vlag aan jachthavens te weigeren als de jachthaven verantwoordelijk is voor recente overtredingen van de milieuwetgeving of anderszins tegen de doelen en geest van de Blauwe Vlag ingaan of dat in de jachthaven toestaan. Het aanmeldingsformulier geeft een nadere uitwerking van de criteria.

BIJLAGE C

Op 30 januari 2008 is een bijeenkomst geweest van de Centrummanagement Groep Haarlem, waarin Horeca Nederland, afdeling Haarlem, MKB, Kamer van Koophandel en City Haarlem vertegenwoordigd zijn. Tijdens deze bijeenkomst is een presentatie geweest van het concept rapport Kansen voor watertoerisme in Haarlem. De reacties vanuit de CMGH:

- Het rapport voorstaat uitbreiding van de scheepvaart, dit staat haaks op het huidige beleid om CO₂ uitstoot terug te brengen. Advies is om brancheorganisaties als Schuttevaer en HISWA bij overleggen te betrekken. **Ook wordt geadviseerd een en ander met de Provincie te bespreken.**
- **Verder wordt aandacht gevraagd voor de effecten op de zonering bedrijventerrein Waarderpolder.**
- Wat is de economische impact die de uitbreiding van watertoerisme heeft?
- Positief rapport: met Spaarneoeverplan wordt het water meer bij de stad betrokken en is een versterking voor de binnenstad. Belangrijk is wel de Spaarneoever open te houden voor hotelfunctie. Wellicht kunnen hotelfunctie en watertoerisme elkaar zelfs versterken.
- Belangrijk is dat de plannen in het rapport in een vroeg stadium worden meegenomen bij de herstructurering van het Spaarne. Volgens Pernette wordt dit gedaan en is er bij gemeente Haarlem integraal overleg. Daarbij aangetekend dat er in de stad meerdere belangen zijn (goede doorstroming verkeer, maar ook waterkant met (Horeca) mogelijkheden) die niet altijd te verenigen zijn.
- Cruisevaart passagiers besteden wellicht meer dan chartervaart passagiers. Het is belangrijk om meer gegevens te achterhalen zodat duidelijk wordt waar de meest aandacht aan gegeven wordt.

BIJLAGE D

Datum 2 april 2008
Afzender Middelen en Services/ Communicatie
Informatie Esther Groen
Telefoon 023-5114251
E-mail egroen@haarlem.nl
Nummer

HAARLEM WIL KANSEN WATERTOERISME BETER BENUTTEN

De gemeente Haarlem wil de kansen voor het watertoerisme beter benutten. Bureau Vrolijk uit Breda heeft hiertoe een kansenkaart gemaakt voor Haarlem, waaruit blijkt welke kansen op het gebied van het watertoerisme er de komende jaren allemaal liggen.

Niet alleen voor bezoekers maar ook voor inwoners van Haarlem geeft de kansenkaart aan hoe aantrekkelijk Haarlem aan de waterkant kan zijn. Er liggen onder andere kansen op het gebied van het aantrekken van meer watertoeristen, het realiseren van goede voorzieningen, het creëren van meer havencapaciteit en het verbeteren van mogelijkheden voor horeca en terrassen aan het water.

De kansenkaart laat zien dat watertoerisme een belangrijke bijdrage kan leveren aan de economische en toeristische wervingskracht van Haarlem. Het is echter pas een eerste stap in het proces om daadwerkelijk de kansen voor het watertoerisme te gaan benutten. Op 24 april staat de kansenkaart op de conceptagenda van de raadscommissie Ontwikkeling. Vervolgens stelt het college de gemeenteraad voor om een Plan van Aanpak op te stellen om de kansen verder uit te werken.